

bb 61. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 16 órától
zárásig

um hg

1976. április 12.

58. időjárás
59. fogadás
60. verdi műveltségi verseny
61. hírjegyzék

-.-

- 44 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztő: koncz antal

21.55/um

Am

22

60.008/x

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

k e d d

bb 1. budapesti napok moszkvában

i me/gk um pr hgy

1976. április 13.

budapest moszkvai „látogatásra”, készül: szeptember 13. és 19. között rendezik meg moszkvában a budapesti napokat, az 1975.évi budapesti moszkvai napok viszonzásaként. a reprezentatív rendezvénysorozat programját az elmúlt napokban farkasinszky lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese véglegesítette moszkvában.

hazaérkezése után elmondotta az mti munkatársának, hogy a moszkvai budapesti napok a magyar és a szovjet főváros sokoldalú kapcsolatát erősítik, akár csak budapesten tavaly megtartott moszkvai napok. a két város politikai és gazdasági vezetői már akkor elhatározták: a moszkvai budapesti napokat 1976-ban rendezik meg. moszkva politikai és állami vezető testületei - mint a tanácselnök-helyettes elmondotta - érdeklődéssel tekintenek az eseménysorozat elé. körültekintő, nagy figyelem biztosítja az események előkészítését, megrendezését.

/folyt.köv./

- 1 -

ü

Am

b 1. /budapesti ...1.folyt./um

a megállapodás értelmében politikai küldöttség vezetésével szocialista brigádok, élenjáró dolgozók, művészeti csoportok látogatnak majd moszkvába. a moszkvai budapesti napok eseménysorozatát a szakszervezetek oszlopcsarnokában politikai gyűlés nyitja meg. az ezt követő gálaesten a legkiválóbb moszkvai és budapesti művészek lépnek fel. a thália színház művészei a mosszovjet színházban lászló-bencsik sándor: történelem alulnézetben és solohov: emberi sors című darabját mutatják be. a könnyű műfaj rangos reprezentánsai a moszkvai esztrád színházban az irodalom és zene eszközeivel budapest szépségeit ismertetik meg a moszkvaiakkal. programjuk másik részében folklór- és tánczenei számokat adnak elő. ebben az időszakban moszkva legnagyobb filmszínházában mutatják be a legsikerültebb új magyar filmet. több moszkvai moziban budapestről szóló kisfilmeket vetítenek. a „moszkva”, filmszínházban csak magyar filmet játszanak majd.

a fényképek, grafikák, makettek, amelyeket a moszkvai népgazdasági kiállítás területén, kétezer négyzetméternyi hatalmas pavilonban állítanak ki, budapest három évtizedes fejlődését és jövőjét szemléltetik. a képzőművészet nyelvén szól budapestről a „budapesti utcák, terek, emberek”, című kiállítás. ezen festmények, grafikák, rajzok, budapest legszebb köztéri szobrai láthatók majd.

a moszkvai budapesti napok kiemelkedő eseménye: a moszkvai barátság-parkban felavatják a „barátság”, emlékművet, a kőbányai barátság-parkban tavaly felállított emlékmű „testvérét”, ezenkívül moszkva négy hatalmas könyvüzletében magyar szerzők orosz nyelvű könyveit állítják ki. számos előadást tartanak, többek közt a magyar főváros műemlékvédelméről, fejlesztési koncepcióiról. a budapesti napok keretében - hangsúlyozta a tanácselnök-helyettes - megkíséreljük olyan színesen, gazdagon bemutatni a magyar fővárost és annak távlatait, mint ahogy ez a moszkvaiaknak sikerült budapesten. /mti/

-.-

bb 2. a természetet megtéveszti - a történészeknek támpontot nyújt - április 29-én napfogyatkozás

i kg/zsu um ie hgy

1976. április 13.

április 29-én napfogyatkozás lesz, a hold föld körüli pályája során úgy kerül a nap és a föld közé, hogy eltakarja a nap nagy részét. budapesten délelőtt 10 óra 8 perckor kezdődik a napfogyatkozás, és 11 óra 40 perckor a napkorong kétharmadát takarja el a hold, élével lefelé forduló sarló alakunak látjuk ekkor a napot. ettől kezdve „növekszik”, a nap és déli 1 óra 13 perctől ismét teljes egészében látható lesz. a nyugati országrészen néhány perccel előbb, kelet felé később kezdődik és ér véget a ritka természeti jelenség.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 2. /a természetet ...folyt./um

a napfogyatkozás „menetrendjéről”, ponori thewrewk aural, az uránia csillagvizsgáló igazgatója elmondotta, hogy évente 2-3-szor figyelhető meg földünkről ez a jelenség, magyarországon például tavaly május 11-én láthattuk, igaz akkor a hold a napnak alig egyharmadát fedte el. teljes napfogyatkozás magyarországon nagyon ritkán fordul elő, legutóbb 1847-ben volt - petőfi egyik versében meg is emlékezik róla. a legközelebbi teljes napfogyatkozásra 1999. augusztus 11-ig kell várnunk, de akkor sem sokáig tanulmányozható majd, mert alig két percig tart. igaz budapestről nézve 1961. február 11-én reggel volt már majdnem teljes napfogyatkozás, akkor a napkorong 96 százalékát takarta el a hold. az ennek nyomán bekövetkezett fénycsökkenés hatására az állatkerít lakóinak egy része aludni tért, más állatok a vacsorát követelték, a madarak elültek, s még a növények egy része is „megtévedt”, a mimóza például az éjszakára készülve összezsugorította leveleit. most a kétharmados napfogyatkozás fénycsökkenésénél is megfigyelik majd, hogyan reagálnak rá az állatok, növények.

a napfogyatkozás verőfényes időben szabad szemmel is nyomon követhető, de nem ajánlatos védőszemüveg nélkül a napra pillantani, mert ez maradandó szembetegséget idézhet elő. sőt tét hegesztőszemüvegen, gyertyaláng felett kormozott üveglapon, vagy akár tulleponált filmen keresztül azonban szemrevételezhető a nap fogyatkozása.

a napfogyatkozás egyébként támpontul szolgál még a történelmekutatóknak is egyes dátumok pontos meghatározásához. a múlt század derekán például még nem tudták egészen pontosan, hogy melyik évben volt a honfoglalás. a kutatások során azután rábukkantak egy feljegyzésre, miszerint annak idején bizáncban érdekes jelenséget észleltek; a nap éjre fordult, majd ismét láthatóvá vált. a csillagászok kiszámították, hogy ez a napfogyatkozás 891-ben volt, és a visszapergetett eseményekből a történészek kikövetkeztették, hogy öt évvel később, azaz 896-ban jöttek be elődeink a kárpát-medencébe. /mti/

-.-

- 3 -

hgy

hgy

bb 3. sokszinü, de egyszivü irodalom - az európa könyvheti kínálata

i ró/fe um pr hgy

1976. április 13.

gazdagnak ígérkezik az európa könyvkiadó kínálata a május 28-án kezdődő ünnepi könyvhétre: több mint husz - vers- és prózakötet, antik és kortárs szerzők műveit kínáló - kiadvány nyújt bepillantást a világ gazdag irodalmába.

a kortárs szovjet irodalom képviselőjében adják ki jurij trifonov: válságban című, három kisregényét tartalmazó kötetét. a szerző - akit a magyar olvasók már jól ismernek - ezúttal mindhárom írásában a nagyvárosi értelmiségi világot ábrázolja. a nagyon szép kiállítású „szovjet irodalom könyvtára”, sorozatban a kakukk-kut című kötet a szovjetunió népei irodalmának kisprózáját tárja az érdeklődők elé. ilyen típusú válogatás először jelenik meg magyar nyelven, s a kötet vonzerejét növeli, hogy bikov, ajmatov, sluckis, matevoszjan és honcsar mellett tulnyomóan a forradalom utáni első nemzedékhez tartozó, a szövetséges köztársaságok irodalomalapítóiként emlegetett szerzők művei kaptak helyet az antológiában, reprezentálva a szovjetunió „sokszinü, de egyszivü”, irodalmát.

a dalmáciai szigetvilágban, napjainkban játszódik a sziget című selimovic-regény. a jugoszláv szerző egy öregedő házaspár életének ábrázolásával keres választ a mai társadalom új kérdéseire. a történelmi regények kedvelői bizonyára örömmel fogadják stefan heym dávid király krónikája című, biblikus témájú, salamon király uralkodása idején játszódó regényét. heinrich böll krimiszerűen izgalmas kisregénnyel jelentkezik: a katharina blum elvesztett tisztessége című munka arról szól, hogyan válik valaki az erkölcsileg kényszerítő körülmények hatására gyilkossá.

a spanyol camilo josé celát korunk egyik legjelentősebb írójaként tartják számon. pascual duarte családja című írásában súlyos kritikával illeti a spanyol társadalmat. a fejedelmek útja - ez a címe maritti santavuori neves finn író regényének. a szerző - a magyar nép és kultúra régi jó barátja - ezúttal történelmünk egyik kiemelkedő alakját rajzolta meg. a fejedelmek - bethlen gábor - alakja regényében tulnő magyarország határain, sorsában azt ragadja meg, ami az európai és egyetemes emberi kultúra szempontjából jelentős. a legnépszerűbb külföldi írók között tartják számon hazánkban mario vargas llosát, akinek ezúttal elbeszélések című kötetét adják ki. kiadásunk visszafelé is feltárja egyre gazdagodó életművét, hiszen a város és a kutyák, a négy óra a cathedralban és a zöld palota után e hatalmas társadalmi regény megszületésének előzményeit térképezi fel.

/folyt.köv./

- 4 -

Am

?? 3./sokszinü ...folyt./um

rákos sándor elkötelezte magát a régi, illetve a „nehezen megközelíthető”, irodalmak tolmácsolására. táncol a hullámsapkás tenger címmel ausztrália, óceánia, indonézia és malájföld népköltészetével ismerteti meg olvasóit: varázsosan szép szerelmes verseket, játékszövegeket, munkadalokat fordított magyarra. folytatódik ferenczy béni nagysikerű virágoskönyve. a szerző „fák könyve”, ezúttal is vízfestményeket kínál xx. századi magyar költők verseinek társaságában./mti/

-.-

bb 4. szakkörvezetők társadalmi munkában

i dg/s um pr hgy

1976. április 13.

a budapesti, xi. kerületi egy józsef utcai általános iskola 16 szakköre közül hétnek az irányításában működnek közre szülők, egyetemisták, középiskolai diákok - társadalmi munkában. az iskola tanulóinak megközelítőleg a fele, 280 diák tagja valamelyik szakkörnek.

az iskola vezetése mintegy öt éve ismerte fel azokat a nevelési, pedagógiai lehetőségeket, amely az iskola és a szülők, a kisz-esek együttműködésében rejlik. az uttörőcsapat az elsők között kötött együttműködési szerződést a műszaki egyetem martos flóra kollégiumának diákbizottságával. e szerződés alapján műgyetemisták vezetik a közlekedési és az idegenvezető szakkört és segítik a kémia szakkört vezető pedagógust is munkájában. harmadik éve működik társadalmi munkás irányításával a bélyeggyűjtő szakkör és immáron a második éve találkoznak rendszeresen egy szülő hívó szavára a természetjáró szakkör he-tedikesei és nyolcadikosai. a természetjárók elhatározták, hogy alaposan megismerik a főváros környékének egyik legszebb táját, a pilist. tanulmányozzák a környék geológiai, biológiai jelenségeit és megismerkednek a községek munkásmozgalmi multjával is.

a színjátszó szakkör és a kis alkotók köre az iskola napközi otthonos diákjaiból verbuválódott, a kaffka margit, illetve a józsef attila gimnázium két-két tanulója vezeti. a szakköri foglalkozásokon elsajátított ismereteket, betanult jelenségeket, verseket nap mint nap társaik elé tárják - a napközis órákon. most élték a tavaszi szünet nyújtotta lehetőségekkel, összejöveteleiken részt vettek azok a nápközisek is, akik nem szakköéri tagok. /mti/

-.-

- 5 -

ü

Am

bb 6. a „zászlós lakodalomtól,, - a népművészeti
vetélkedőig - a televízió néprajzi műsorterveiből

i nn/s um pr hgy

1976. április 13.

egyszerre három, sok szempontból érdekes produkció forgatását, előkészítését kezdik meg ezekben a napokban a magyar televízióban. amint lengyelfi miklós, a zenei főosztály népzenei rovatának vezetője elmondta az mti munkatársának, elsőként a zászlós lakodalom című színes, csaknem egyórás filmet kezdik forgatni a somogy megyei berzencén. ebben a csurgó melletti kis horvát, magyarlakta faluban rendkívül gazdagon virágzik a hagyomány, számos feledésbe merült népszokást őriznek. a televízió filmje most arra kérte sánta vendelnét, a népművészet mesterét, hogy a kamerák előtt mesélje el: milyen is egy igazi berzencei lakodalom... szavai nyomán aztán csakugyan életre kel a látványos népi szertartás, amelynek egyik érdekessége, hogy a vőfély helyett négy zászlótartó, afféle ceremóniamester irányítja, szervezi az eseményeket. a helybeliek közreműködésével készülő produkció, noha nem „igazi,, ekszuvót örökít meg, mégis dokumentum jellegű lesz, hiszen számos olyan folklór elemet tartalmaz, majd, amelyek már a kuriózum erejével hatnak. a zászlós lakodalomban felelevenedik jónéhány olyan tradíció, amelyekre ma már csak az idősebbek emlékeznek. a menyasszonynak például buzával kell fölhintenie a lakást, hogy jó termés legyen. a film forgatókönyvét együd árpád néprajzkutató, a somogy megyei muzeumok igazgató-helyettese írta lengyelfi miklós sal együtt. a rendező: farkas istván.

a szombathelyi falumuzeumban rögzítik az „őrállók öröksége,, című másik néprajzi filmet. bárdosi jános, a megyei muzeum néprajzi osztályának vezetője segíti a tévé munkatársait, hogy a kamerák előtt életre keltsék vas megye különböző vidékeinek szokásait, egykori életét. a falumuzeum jellegzetes házait, szoba belsőt felhasználva nemcsak a népdal, a mese, a népköltészet szólal meg, hanem az eddigi hasonló vállalkozásoktól eltérően ezzel párhuzamosan, megismerkedhetünk az egykor itt honos ősmesterségekkel, a takácsok, szőlőmivelők munkájával, eszközeivel, az itteni munkásfolklór kezdeteivel is.

az idei év mindenképpen egyik legjelentősebb tévés műsora lesz az októberben induló népművészeti vetélkedősorozat. ennek adásaiban 10-12 vidéki, budapesti művelődési ház öt-öt főnyi csapata mérkőzik meg egymással a néptáncok, a népdal, a szokások, a hangszeres népzene, a kézműves mesterségek, a díszítőművészet ismeretéből.

/folyt.köv./

- 6 -

ln

bb 6./a „zászlós ...folyt./um

a meghívottak közül válogatja ki a zsűri - amelynek elnöke dr. ortutay gyula akadémikus lesz - azt az öt csapatot, amelyik épernyőre kerülhet. az öt adás után következő döntőben az első három, legjobban fölkészült „válogatott,, mérí össze erejét. valamennyi döntőbe került csapat, miután egy-egy művelődési ház színeiben indul, jutalmul színes tévé-készüléket kap. ezenkívül a csapatok tagjai személyenként tekintélyes pénzjutalomban is részesülnek.

a tévé új népművészeti vetélkedője, amely lényegében előkészítője egy új, az aranypávához hasonló népművészeti műsornak, elsőrendű céljának a szórakoztatást tekinti, a nézők beavatását a népművészet különböző, ágainak ismereteibe. a játékosok sok komoly és mókás feladatot kapnak, így egyebek között népitáncot kell tanulniok... a műsor ugyanakkor alkalomat teremti arra is, hogy szemléltesse: a magyar népművészet mennyire kapcsolódik az európai, illetve az eurázsiai népművészetéhez.../mti/

-.-

bb 7. áruházból, élelmiszerüzletből lopott

bc/fe um pr hgy

1976. április 13.

a helyszínen leleplezve többször is póruul járt, amikor áruházból, élelmiszerüzletből lopott dér endre 57 éves budapesti lakos. az egyik budapesti nagyáruház konfekció osztályáról úgy akart öltönyt fizetés nélkül kivinni, hogy a zakót magára vette, a nadrágot pedig táskájába rejtette, cselekményét azonban leleplezték, s így a kár megtérült. az eset után nyomban az áruház másik részlegéről pulóvert akart kabaátja alá rejtve kicsempészni, de ekkor is rajta vesztett. hasonlóan járt egy vii. kerületi közért üzletben, onnan három doboz szardiniát akart a zsebébe dugva kivinni. nem sokkal később az előbbi áruházból cipőt próbált eltulajdonítani, de ekkor is leleplezték, s az árut tőle visszavették.

a központi kerületi bíróság dér endrét - figyelembe véve, hogy korábban tizenötösör megbüntették - jogerősen egyévi és kéthónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

-.-

- 7 -

ln

bb. 5. a vasutas kisz-esek akciója a személyszállító vonatok tisztaságáért

i kf/ge/ie/il hgy

1976. április 13.

a mév programja szerint az ötödik ötéves tervben megteremtik a vasúti személykocsik gépesített tisztításának, takarításának feltételeit. a kényelem, a komfort a tisztaság azonban már most is jogos követelmény. az utasok egyik leggyakoribb panasza éppen a vonatok állapotára vonatkozik. több budapesti és vidéki pályaudvaron működik ugyan kocsimoso berendezés, nagyteljesítményű takarítógép, egyelőre azonban kevés van belőlük és kevés a ,,hivatásos,, kocsitisztító munkáskéz is.

a gondokon igyekeznek enyhíteni a fiatal vasutasok kezdeményezése. a keleti pályaudvar kisz-esei, akik rendszeresen végeznek társadalmi munkát az állomás és a személykocsik tisztántartása érdekében, országos akciót indítottak. a pályaudvaron a napokban tartott megbeszélésen hat vasutigazgatóság csomópontjainak kiszervezetei csatlakoztak a felhíváshoz. a győri vasútállomás kisz-esei vállalták, hogy gondoskodnak a náluk kihelyezett felszerelvények tisztításáról, s májustól minden hónapban segítenek a kocsik nagytakarítási munkálatainál. a szombathelyi fiatalok, a szegediek s a miskolciak ugyancsak szerveznek társadalmi munkát a felszerelvények időszakos nagytakarítására. a debreceniek a tavaszi kocsiápolási munkákon kívül az átépített személypályaudvar virágosítására is vállalkoztak.

a vasúti kisz-szervezetek más természetű társadalmi munkával is igyekeznek hozzájárulni a kulturált utazás feltételeinek megteremtéséhez. a fiatalok ennek érdekében rendszeresen ellenőrzik a vonatok felszereltségét ,,őrjáratokat,, szerveznek a rongálások megelőzésére, s ügyelnek a vonatkísérők, az utasokkal kapcsolatban álló vasutasok kulturált megjelenésére is. a jó vasutas önérzetét bántja ha kifogás éri a máv szolgáltatásait - vallják a fiatalok, akik a panaszok okát a maguk lehetőségei szerint igyekeznek megszüntetni/mti/

--

- 8 -

Am

bb. 8. új bemutatóra készül a budapesti gyermekszínház

i nm/s pr/il hgy

1976. április 13.

kedden délelőtt megkezdődtek a budapesti gyermekszínházban romhányi józsef: csipkerózsika című mesejátékának próbái. a klasszikus mese feldolgozásához horusitzky zoltán komponált zenét. a díszleteket és jelmezeket köpeczi bócz istván tervezi. a rendező both béla, a főbb szereplők: karádi judit, szabados zsuzsa, markaly gábor, kassai ilona, csorba istván, uri istván és pelsőci mária./mti/

--

felhasználható: 9.00 órától

bb. 9. számvetés zuglóban és rákoskeresztúron

t don/be/pr/il hgy

1976. április 13.

kedden a főváros két kerületében összegezték a tavaly megvalósított feladatokat. zuglóban - mint a tanács végrehajtó bizottságának ülésán mondták - 1975-ben összesen 1372 új lakást hoztak tető alá, s ezzel befejeződött a lakótelepi építkezés a kerületben.

befejezték az ond vezér uti alközpont kapcsolódó létesítményeinek építését: a megnyitásokat és a környék rendezését idénre tervezik. a mályva téren átadták rendeltetésének a 150 személyes óvodát és a 100 fős bölcsődét. az itteni téren folytatják a kisegítő iskola építését. megkezdődött az örs vezér téri bevásárló központ, valamint a nagy lajos király ut - mogyoródi uti üzletház kivitelezése. az új város parki iskola előtti területen ródlidombot, rönkvárat és labdapályát létesítenek.

biztonságosabbá tették zugló közlekedését is. jelzőlámpával szerelték fel a bosnyák teret, a thököly ut - népstadion uti, valamint a thököly ut - mexikói uti kereszteződést. korszerű csomópontot alakítottak ki az erzsébet királyné utja és a nagy lajos király ut, továbbá a kerepesi ut és lumumba utca kereszteződésében. az erzsébet királyné utján befejeződött az utpálya-, a víz-, a gáz- és a csatorna építése, továbbá a villamos-vágány és a közvilágítás korszerűsítése.
/folyt.köv./

- 9 -

Am

bb. 9./számvetés .... folyt./il

az elmúlt esztendőben jelentősen javították a szolgáltató-
ipari ellátást is. a csertő parki szolgáltatóházban patyolat
felvevőhelyet, női és férfi fodrászatot, kozmetikát, elektromos
háztartási gépeket javító részleget és javszer épületkarbantartó
felvevőhelyet rendeztek be. a kacsóh pongrác uti lakótelepen gelka
fiókot nyitottak: a füredi uti lakótelepen bővítették a patyolat
vállalat konténerhálózatos rendszerét. a kereskedelmi ellátás fej-
lesztésére 12 új üzletet adtak át.

/innen felhasználható 14.00 órától/:

a 17. kerületben az 1975-ös esztendő eredményeit tanácsülé-
sen összegezték. a peremvárosrészben a vízvezeték hálózatot 10 500 méterrel bő-
vítették az új akadémia telep 502. utcájában a közvilágítást korsze-
rűsítették, a pesti út 80. szám alatti iskolában a csatornát újították fel.

a diadal utcában és a heltsai téren egy-egy óvodát építenek.
a dormánd utcában bölcsődét, a péceli úton és az 525. téren egy-egy
körzeti orvosi rendelőt létesítenek. részletes rendezési tervet készí-
tenek a kucorgói, a zrinyi utcai nevelési központ kialakítására.
itt a „piroska”, óvoda mellett egyebek között egy 12 tantermes is-
kolát és egy 60 személyes bölcsődét építenek./mti/

-. -

bb. 10. megkezdődtek a tudományos kutatások a balatonon

vid kz/il hgy

1976. április 13.

a balatonon megkezdődött az ideai nyíltvízi tudományos kutató
munka. a szakemberek számos helyszíni vizsgálatot tartanak a ta-
von. a tihanyi biológusok például a haltáplálék vizsgálatokkal,
elsősorban a süllő éhezésének okát szeretnék
kideríteni. beható vizsgálatot kezdtek a tihanyi kutatók a balaton
tömeghala, a keszeg, életkörülményeinek felmérésére. figyelemmel
kísérik a tó idegen halainak, a busának és az angolnának a „visel-
kedését”, is. vizsgálatot igényel a tó ugynevezett biomasszája,
amelybe a legapróbb élőlények sokszáz tonnányi tömege tarto-
zik. részbe nyitott kérdés még az iszaposodás problémája is.
/folyt.köv./

- 10 -

Am

bb. 10./megkezdődtek .... folyt./il

a programban a víz- és üledékminták vizsgálatán kívül szere-
pel a hullámzás, az áramlás irányának és az erózió méreteinek
tvábbi kutatása. kettőzött figyelemmel vizsgálják az algák sza-
porodását. a vituki kutatói és a keszthelyi agrártudományi egye-
tem szakemberei idén is folytatják a keszthelyi öböl és a zala
folyó hatásának megfigyelését, az ottani fokozott szerves-anyag
felhalmozódás okainak behatóbb felderítését. kettőzött figyelmet
fordítanak a kutatók a kis-balaton újbóli feltöltésének és iszap-
szűrő szerepének ma még sok vitára okot adó tudományos témájára.
/mti/

-. -

bb. 11. gyógyászati tárgyak mint „filmsztárok”,

vid kz/il hgy

1976. április 13.

a „herkulesfürdői emlék”, -hez, sándor pál rendező új játék-
filmjéhez, amely 1920-ban történik, korabeli gyógyászati kellékek-
re is szükség volt. országszerte kutattak míg végül bács-kiskun
megyében akadtak rá egy másutt már fel nem lehető villanyozó gép-
matuzsálemre, az ugynevezett zandergépre és más tárgyakra. a kecs-
keméti megyei gyógyítástörténeti szakgyűjteményből és annak kis-
kunfélegyházi orvostörténeti részlegéből összesen hatvan ritka mu-
zeális tárgyat kölcsönöztek a film budapesti, szanatóriumi jelene-
teinek berendezéséhez. az orvosi munkaeszközök, a hajdani patika-
edények, az ausztriában készült delfin-mintás porcelán vizszűrő,
a századelejei írópult, a gyógyítás isteneit ábrázoló szobrocskák
s az egyéb tárgy „sztárok”, - miután betöltötték
filmbeli rendeltetésüket - a napokban visszakerültek a szakgyűjte-
ményekbe./mti/

-. -

bb. 12. dokumentumok a szülőföldről - somogy történelmi arcképcsar-
noka

vid kz/il hgy

1976. április 13.

elkészült a somogy megyei levéltár dokumentumok a szülőföld-
ről című sorozatának új kötete, a „történelmi arcképcsarnok so-
mogyban”, első része.
/folyt.köv./

- 11 -

Am

v

bb. 12./dokumentumok... folyt./il

dr. szili ferenc történész feldolgozásában hat kiváló somogyi származású személynek állít emléket: magyváthy jánosnak a tudós népművelőnek czindery pálnak, somogy vármegye „lázító”, országgyűlési követének, vörös lászlónak az egykori megyei főmérnöknek, aki feltérképezte a dráva folyó somogyi szakaszát, tíz évi szívs munkával elkészítette somogy megye térképét. xantus jánosnak a csokonya-visontai születésű világhírű utazónak, a kor egyik legkiválóbb természetkutatójának. noszlopy gáspárnak, az 1848-as szabadságharc somogyi kormánybiztosának és fodor józsefnak a modern iskolaorvosi hálózat megteremtője aki egész életén át a közegészségügy fejlesztéséért harcolt.

a kiadvány célja az általános iskolák történelem tanításának segítése, hogy a ma nemzedéke lássa az elődök küzdelmét, ismerje meg azokat, akik a dolgozó nép sorsát vállalva harcolták a nemzetért és az egyetemes emberi haladásért./mti/

-. -

bb. 13. külföldi vendégművészek, hangversenyek üzemekben és iskolákban ének-kari vándordíj - a tavaszi zenei hetek kecskeméten

vid kz/il hgy

1976. április 13.

kecskeméten, kodály zoltán szülővárosában, az évenként visszatérő tavaszi zenei heteket az idén április 21-től május 10-ig rendezik meg. elkészült a rendezvénysorozat gazdag programja. a nyitó hangversenyen, 21-én este a kecskoeméti városi vegyeskar és a szegedi bartók kórus működik közre. a város vendége lesz a szegedi szinfónikus zenekar, amelyet írországi karmester, colman pearce dirigál majd.

a megyeszékhely üzemi dolgozóit népzenei hangversenyre hívják meg. érdeklődés előzi meg a kecskeméti kodály zoltán ének-zenei általános iskola és gimnázium hangverseny-estjét. az országos film-harmónia rendezvényeként kanadai kamarazenekar hangversenyére is sor kerül. a záró koncerten, május 10-n, a kecskeméti szimfónikus zenekar előadásán fischer annie kétszeres kossuth-díjas zongoraművész működik majd közre.
/folyt.köv./

- 12 -

lm

bb. 13./külföldi .... folyt./il

az események zöme a megyei művelődési központban lesz, de rendeznek hangversenyeket zenei ismeretterjesztő előadásokat a város iskoláiban, üzemeiben is. közben megrendezik az éneklő ifjúság napját is. erre harmincöt általános és középiskolai szakmunkásképző intézeti és főiskolás kórus jelentette be részvételét. a legjobb általános iskolai kórus elnyeri a városi tanács vándordíját, s más díjakat is kiosztanak./mti/

-. -

bb. 14. nagykanizsa lesz a hazai fényforrásgyártás bázisa

vid il cz

1976. április 13.

az egyesült izzó nagykanizsai fényforrás- és üvegyára már jelentős szerepet tölt be a fényforrás, a különböző villanyégők gyártásában. a villanyégők iránt világszerte fokozódik a kereslet, a tungstram márkának pedig mindenütt jó híre van. ezért tovább bővítik a nagykanizsa modern gyárvárost. a tervezett beruházások befejezése után nagykanizsán lesz a magyar fényforrásgyártás bázisa. 750 000 000 forintos költséggel még ebben az évben megkezdik az új termelőegységek építését, illetve bővítését, amelyek már 1978-ban termelnek. ezzel számottevően növekszik a gyár termékkibocsátása. a gyárváros üvegyárának termelése ahol a villanyégők burája készül, megduplázódik és 70 százalékkal növekszik a villanyégő gyártás. a bővítésből eredő terméktöbbletet tőkés piacon értékesítik. a villanyégő gyártás növelésére újabb, csaknem 8000 négyzetméter alapterületű munkacsarnokot emelnek, amelyben 21 nagyteljesítményű, óránként egyenként 4000 égőt előállító automatizált gépsorokat állítanak fel./mti/

-. -

- 13 -

v
lm

bb.15. a mezőgazdasági gépforgalmazás tavaszi csúc szezonja

i/jf/zsu/ie/a/hgy

1976. április 13.

ezekben a napokban tavaszi csúc sforgalom van a mezőgazdasági gépeket, felszereléseket árusító agroker telepeken. érkeznek a hazai és a külföldi gépszállítmányok, amelyek 2-3 napos szerelési, beállítási próbák után nyomban a megrendelő gazdaságokba kerülnek. a mezőgazdasági nagyüzemekben az időszerű tavaszi munkákat egész sor ujonnan beszerzett nagyteljesítményű gép gyorsítja meg.

a cukorrépa-termelő gazdaságok 100 hazai gyártmányu maggy-előkészítő gépet vásároltak az elmúlt hetekben. a gépek hátridőre, hiánytalanul érkeztek meg a telepekre, ilymódon munkabaállításuk sem okozott gondot. részben ezeknek a gépeknek köszönhető, hogy a vetési munkák meggyorsultak az elmúlt napokban. a üzemekben javában készülődnek a legnagyobb területen végzett tavaszi munkára, a kukorica vetésre. a kereskedelem elegendő vetőgépet kínál a termelőknek, eddig 500 spc-6 mintájú román kukoricavetőgép érkezett, hozzávetőleg ennyit rendeltek a gazdaságok, de miután az üzemek a kései kitavaszkodás miatti lemaradást gyorsított vetéssel igyekeznek behozni, a kereskedelem soronkívül újabb gépszállítmányokat rendelt. ennek megfelelően további 150 vetőgép soronkívül érkezik majd, ezeket a gépeket még idejében átvehetik a gazdaságok, mivel április második felében érkeznek a telepekre.

az állattenyésztésben használt gépek iránt is megnőtt az érdeklődés. az ndk-ból 80 nagyteljesítményű e-280 típusu önjáró szalastakarmány-betakarító gép érkezett, ezeket az üzemek átvették, és továbbiakra adtak megrendelést. az agrotröszt a juhtenyésztők régi igényét elégíti ki azzal, hogy 960 osztrák gyártmányu, ugynevezett egyfejes nyirógépre kötött szállítási szerződést. május 15-ig valamennyi gép megérkezik. az első szállítmányokért camiont küldenek, hogy a juhászatokban minél előbb felhasználhassák a gazdaságosan működő, jó hatásfoku, korszerű nyirógépeket.

élénk a kereslet a háztáji gépek iránt. tökések importból ezer hordozható, és 470 háti motoros permetezőgépet hoznak be. kielégítő az ellátás a darálókból, morzsolókból, miután a szállítók időben teljesítik kötelezettségeiket./mti/

-. -

- 14 -

7.35/a

Tó gar

bb.16. a dolgozók iskoláiban : többségben munkásfiatalok

t/me/fe/pr/a/hgy

1976. április 13.

a ferencvárosban kétszer annyi dolgozó folytatja tanulmányait általános-és szakközépiskolában, gimnáziumban, mint amennyi néhány évvel ezelőtt tanult. az általános iskolai tanulók 99 százaléka munkásfiatal, felerészben nő. az utóbbi két évben 738 üzemi dolgozó végezte el a nyolc osztályt - állapította meg a ix. kerületi tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén. a felnőttoktatás továbbfejlesztését sürgették. az indok: a kerület nagy üzemeiben - a budapesti vegyiműveknél, a husipari vállalatnál, a gyapjufonó és szövőgyárban, a zöldért-nél például még mindig többszáz dolgozó nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel.

ne csak a pártszervek tekintsék szivügyüknek a felnőttoktatást, hanem a gazdasági vezetők is - hangsúlyozták. igaz, a kerületbeli üzemek többségében munkaidő kedvezményt, tanulmányi szabadságot, tankönyveket, tanszereket, sőt, a tanulmányi előmeneteltől függően jutalmat is adnak a tanuló dolgozóknak.

jelenleg hét üzemben, összesen 14 kihelyezett osztály működik. viszonylag kevés, jóllehet, ez az oktatási forma előnyös a munkások számára. a végrehajtó bizottság utasította a művelődési osztályt: növeljék a kihelyezett osztályok számát az igényeknek megfelelően. az egy üzem - egy iskola mozgalom keretében az általános iskolák tanerői az eddiginél hatékonyabban segítsék a dolgozók iskolai képzését. a munkásakadémiák is jól szolgálják a dolgozók, főleg a 30-40 éven felüliek oktatását. a hallgatók közül számosan önállóan is felkészülnek a vizsgákra, a pedagógusok azonban megkönnyíthetik a tananyag elsajátítását, ahogyan az ifjumunkás utca 13. szám általános iskola tanerői tették.

a vállalatok, intézmények vezetőinek ajánlotta a végrehajtó bizottság: készítsenek öt évre szóló komplex tervet a felnőttoktatás fejlesztésére, gondoskodjanak az összes általános iskolai végzettség nélküliek képzéséről. a tervidőszak végéig, legalább a 40 éven aluliak közt ne legyen általános iskolai végzettség nélküli. a gimnáziumba járók pedig érettségizzenek a negyedik osztály elvégzése után és ne érjék be záróvizsgával.

/folyt.köv./
7.40/a

- 15 -

Tó gar

bb.16./ a dolgozók.....folyt./-a

a dolgozók iskolái, s a művelődési intézmények szorosabb együttműködését is javasolták az ülésen. bevált gyakorlat: a tanulók közművelődési program keretében a 39-es kerületi könyvtárban irodalmi órákat tartanak, író-olvasó találkozókra vesznek részt, megtanulják használni a könyvtárat. a tanulók rendszeresen látogatják a kosztolányi dezső művelődési ház rendezvényeit, a művelődési ház pedig szakköröket helyezett ki a gimnáziumba. a felnőttoktatási munkaközösség - amelyet 12 nagyüzem képviselőinek részvételével tavaly ősszel szerveztek meg, elsőként a fővárosban - gondoskodik a következő tanév szervezeti előkészítéséről. a tanácstagok, a hmf körzeti csoportjai, a lakóbizottságok tájékoztatással, meggyőzéssel serkenthetik a tanulási kedvet./mti/

--

bb.17. kábelgyár kisteleken

vid/kz/a/hgy

1976. április 13.

a csongrád megyei kistelek nagyközségben, az ország egyik legjelentősebb kábelkészítő üzemét hozza létre a magyar kábelművek szegedi gyára, az egykori gépállomás helyén folyamatosan kialakuló üzem nemrégiben vették át a hódgép-től, máris átalakították és megkezdték benne a termelést. elsősorban szegedről odaszállított gépekkel az év végéig már harminc millió forint értékű gyengeáramu vezetéket, rugózó telefontszinórt és hasonló cikket készítenek. 130 községbeli dolgozót a szegedi gyárban képeztek át az új szakmára.

→ más
a kisteleki üzem a következő néhány év alatt alakul ki nagy és korszerű gyáregységgé. a tervek szerint 10 000 négyzetméteres gyártócsarnokot építenek. erre és a korszerű gépi berendezésre több százmillió forintot fordítanak. egyebek között ott készítik az ország valamennyi kábelgyárának a rézhuzalt, évente több mint 20 000 tonnás mennyiségben, s oda centralizálják a kábeldobok gyártását és javítását is./mti/

--

7.55/a

- 16 -

bb 18. 1,7 millió köbméter kavics a nyékládházáról

vid/kz bzs hgy

1976. április 13.

több mint 1,7 millió köbméter kavicsot bányásznak ki a viz alól 1976-ban nyékládházán, az ország legnagyobb kavicsbányájában. a téli leállás után nyékládházán már megkezdődött a termelés. kifutottak a vízre a nagyjavítás során rendbehozott uszó kotrók és megkezdték a 12-18 méter mélységű tavakból a kavics kitermelését.

a nyékládházi kavicsbányában, amely az ország keleti felében, debrecen, nyíregyháza, szolnok, eger, ózd és miskolc körzetében látja el az építkezéseket kaviccsal, az idén mintegy hetven millió forintos költséggel rekonstrukció kezdődik. a több mint két évig tartó munkálatok során felújítják a régi osztályozót, új vizes- és előosztályozó, továbbá törőmű épül. a rekonstrukció befejezése után a bányában főleg az osztályozott kavics termelése növekszik. /mti/

--

bb 19. ismét kevés termést ígérnek a kiskunsági kajszisok

vid/kz bzs hgy

1976. április 13.

a kiskunság több mint egymillió kajszibarackfájának teljes szírombontását e hét végére várják a szakemberek, s ezt követően egy hónapon át, egymást váltva virágzanak a gyümölcsösök a duna-tisza közén. a kajszisok az idén is kevés termést ígérnek. a márciusi fagyok láthatóan kárt tettek a termőrügyekben, alig maradt fésző bimbó az ágakon. a továbbiakban a megtermékenyülésen mulik, hogy a megmaradt virágból barack legyen. az időjárás szeszélyessége miatt egymást követik a rossz termőévek a kiskunsági kajszisokban. ez ismét arra mutat, hogy a megváltozott természeti körülmények miatt a régi termőterületen már vesztélyben van a híres gyümölcskultúra fennmaradása. a szakemberek tanácsára az utóbbi években új termőhelyet hódít a kajszis a szélvédett, dunamenti öntéstartalajokon. az ott kialakított nagyüzemi ültetvények állják az időjárás viszontagságait, s egyenletesebb termést adnak. /mti/

--

8.20/bzs

- 17 -

bb 20. ujitással korszerűsítették az anyagmozgatást a győri lenfonóban

vid/kz bzs hgy

1976. április 13.

ujitással korszerűsítették az anyagmozgatást a lenfonó és szövőipari vállalat győri szövőgyárában. a nyersáru tisztító üzembrész ujitói ötletes láb nélküli asztalokat szerkesztettek, melyekre ráomolnak a gépről az egyenként 20-21 kg-os végek a minősítés és a tisztítás után. az asztalok könnyedén rákapcsolhatók a raktárkocsikra, s azok szállítják az anyagot a minősítőtől a raktárakba. a vállalatban belül készítették el az átvevő asztalokat is, melyek segítségével egy-egy munkás naponta 4500 méter anyagot nyír és tisztít. egyébként csak 800 méter tisztítását végezte el.

az ujitással 30 ember munkáját pótolják. a kézi szállítás kiiktatásával megvalósították a szalagrendszerű folyamatos munkát a szövődei munkafázistól a raktározásig. a korszerűsített anyagmozgatás a dolgozók egészségét védi, mivel az ujitással jelentős fizikai igénybevételt is megtakarítanak. /mti/

--

bb 21. az idén befejeződik a szigetközi belvizrendezési program

vid/kz bzs hgy

1976. április 13.

a szigetközi kavicsos altalaj átveszti a vizet. ezért bizonyos dunai vízállásnál szinte automatikusan jelentkeznek a belvizek. szigetközben gazdagon termő földek vannak, ezért az árvízbiztonság megteremtése mellett, a belvizek elvezetéséről is gondoskodni kell. ezt szolgálja a 70 millió forintos költséggel végrehajtott, s az idén befejeződő belvizrendezési program. a megvalósítás során alsó-szigetközben új szivattyutelep épült. két régi szivattyu telepet ugyanakkor átépítettek, korszerűsítettek. jelenleg másodpercenként már 13500 köbméter belvizet tudnak eltávolítani. miután a belvizek a nagy duna vízállásának következményei, azért elsősorban a mosoni-dunába vezetik őket. kiépítették a csatornarendszert is. ezt a munkát már korábban elvégezték. /mti/

--

8.25/bzs

- 18 -

bb 22. részlegesen helyreállítják a cseszneki várat

vid/kz bzs hgy

1976. április 13.

az országos műemléki felügyelőség idén tovább folytatja a cseszneki vár részleges helyreállítását. a munkálatok előreláthatólag még éveket vesznek igénybe. a bakonyvidék turista forgalmát szervező, idegenforgalmi szervek felhívják a kirándulók figyelmét, hogy a várat és környékét lezárták, vagyis a helyszínen megközelítésére nincs lehetőség. /mti/

--

bb 23. alagcső-gyártás bátaszéken

vid/kz bzs hgy

1976. április 13.

a mocsaras területek vizének elvezetésére, legelők talajjavítására is alkalmas alagcsövek kísérleti gyártását kezdték meg a bátaszéki cserép- és vázkerámiagyárban. a földalatti csatorna-rendszerhez való égetett agyag alagcsövek minősítő vizsgája jól sikerült. a tolna megyei üzemben az idén előreláthatólag hárommillió különféle méretű alagcsövet készítenek. /mti/

--

bb 24. rendőrségi hírek

be bzs -cz

1976. április 13.

borsod megyében dédestapolcsány belterületén egy utkanyarban kiss imre 19 éves gépkocsivezető szendrői lakos nyergesvontatóval gyorsajtás közben az uttestről kisodródott és az árokba borult. a baleset következtében a nyergesvontató utasa, suskó gyula 23 éves gépkocsivezető, miskolci lakos a helyszínen meghalt. kiss imrét súlyos állapotban szállították kórházba.

nógrád megyében, nagybátony határában subits béla 45 éves málházó, csákánydoroszlói lakos személygépkocsijával az előtte balra kanyarodó krajnik vilmos 20 éves gépkocsivezető, dorogházi lakos által vezetett tehergépkocsinak ütközött. a baleset következtében subits béláné 49 éves háztartásbeli csákánydoroszlói lakos, a személygépkocsi utasa a helyszínen meghalt. a személygépkocsi vezetője könnyebben sérült meg. a körülmények tisztázására vizsgálat indult. /mti/

9.25/bzs

- 19 -

bb 25. pedagógiai információs intézmények vezetőinek tanácskozása

i dg/tr pr bzs -cz

1976. április 13.

dr. gosztonyi jános oktatási államtitkár nyitotta meg kedden budapesten a szot szállóban a szocialista országok pedagógiai információs intézmény-vezetőinek tanácskozását. a háromnapos tanácskozáson ezúttal másod ízben vitatják meg bulgária, csehszlovákia, lengyelország, az ndk, a szovjetunió, valamint hazánk képviselői a pedagógiai információ terén folytatott együttműködés ki szélesítésének és hatékonyabbá tételének lehetőségeit. /mti/

-.-

bb 26. Losonczi pál kétnapos látogatásra békés megyébe érkezett

vid bzs -cz

1976. április 13.

kedden reggel losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagja kétnapos látogatásra békés megyébe érkezett.

az elnöki tanács elnökét látogatásának első napján szarvason a párt városi bizottságának székházában vrbovszki györgy, az mszmp városi bizottságának első titkára tájékoztatta szarvas város politikai, gazdasági és kulturális életéről. a megbeszélésen ott volt a párt békés megyei bizottságának első titkára és dr. szabó sándor, a békés megyei tanács elnökhelyettese is. /mti/

Frank Ferenc

-.-

bb 28. félidőben a dunaujvárosi kohóátépítés - megkezdték a kohóalap falazását

vid bzs -cz

1976. április 13.

a harmincadik naphoz érkezett kedden a dunai vasmű i-es kohó 60 napra tervezett átépítése. a 120 millió forint értékű korszerűsítést 17 kivitelező vállalat 900 dolgozója végzi. bár a kohópáncél szerelésénél néhány napos lemaradás mutatkozik, kedden, az előírt határidőben megkezdték a kohó medence alapozását és falazását. a 60 méteres nagyolvasztó testét többféle, speciális tűzálló téglával építi be a kohászati gyárépítő vállalat. a vasszerkezeti szerelők a forrószél vezetékek behelyezése után a héten újabb fontos tartozék szerelését kezdik meg: beemelik az ugynevezett szénpohát. ezzel a nagyolvasztó gépeszeti berendezéseinek, páncélöveinek szerelése 30 méteres magasságba érkezik és a munka időtartamát tekintve is eljut a feléhez.

jól halad a dunai vasmű nagyolvasztó kiegészítő üzemének korszerűsítése is. a szerelők elkészültek a 35 méter magas ciklon-torony acélszerkezetével, megkezdték a kohó léghevítő tűzálló falazását és a hét végére befejezik az érc-tömörítő üzem teljes nagyjavítását is. /mti/

-.-

10.03/bzs

- 20 -

10.03

bb 29. felhasználható: 14 órától!

szervezett környezetvédelem zalában - az ember érdekében óvják a természeti értékeket

vid bzs -cz

1976. április 13.

kedden megalakult zalaegerszegen a megyei környezetvédelmi bizottság. jóllehet környezetvédelmi szempontból zalában kedvezőbb a helyzet az országosnál, a tennivaló az, hogy az ember védelme érdekében megóvják a természet értékeit, őrkdjnek a levegő és a vizek tisztasága fölött.

Lem

az építészek, vegyészek, erdészek, közegészségi és agrárszakemberek alkotta bizottság munkája során a közérdeket tartja szem előtt, hogy megakadályozza a természet és az emberi környezet jelenlegi állapotának romlását, szervezett földvédelemmel, a vizek és a levegő további szennyezésének elhárításával, a települések korszerűsítésével - többek között a közműhálózat bővítésével - javítsa a meglévő állapotot. egyebek között a gazdaságfejlesztést is a természet- és környezetvédelemmel összhangban valósítják meg.

nagy nemzeti vagyont képviselő sok erdeje révén különösen szerencsés helyzetben van zala megye, de a szakemberek azon vannak, hogy minden arra alkalmas területet fásítsanak. zalaegerszeg város határában például az állami erdőrendezőség szakmai irányításával ezen a tavaszon fejeződött be egy 90 hektáros terület fásítása. /mti/

-.-

bb 30. himes tojás készítés a muzeumban

vid bzs -cz

1976. április 13.

az egyik legismertebb dunántúli himestojás festő asszony, a gencsapáti varga istvánné tanította a szombathelyi gyerekeket kedden a husvéti tojás készítésére. a savaria muzeum gyermekklubjában találkoztak a kisdíákok az idős néni-vel, s a karcolásos és ugynevezett irókázás technikát sajátították el tőle. egyúttal megismerkedtek a husvéti népszokásokkal. a petőfi általános iskola honismereti szakkörének tagjai a vas megyében husvéti zöldágjárás néven ismert folklór gyermekjátékkal ismertették meg a klubtagokat. közösen tanul- tak himes tojásra írt versikéket, mondókákat. /mti/

-.-

10.23/bzs

- 21 -

10.23

bb 31. a heves megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

vid kz bzs -cz

1976. április 13.

a munkahelyi demokrácia érvényesülésének tapasztalatairól tárgyalt a heves megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden egerben tartott ülésén. a testület megállapítása szerint a munkahelyi demokrácia fejlesztéséről szóló kormányhatározat már a gyakorlatban érezteti hatását a tanácsi szakigazgatási szervezetekben. a határozat megjelenését követően rendszeressé vált a hivatali demokrácia intézményeinek működése, javult a munkahelyi légkör, növekedett a vezetők és a kollektívák felelősségérzete.

egy másik napirend kapcsán a szocialista munkaverseny eredményeit, tapasztalatait vizsgálták. ezzel összefüggésben megállapították, hogy a megye üzemének többségében kellő gondot fordítanak a versenymozgalom és a szocialista brigádmozgalom szervezésére. a végrehajtó bizottság megállapítása szerint ennek fontos szerepe van abban, hogy a megye tanácsi vállalatai 1975-ben tovább fokozták termelő, szolgáltató, értékesítő tevékenységüket. a teljes termelési értékük az elmúlt évben mintegy 3,8 milliárd forint volt, 11 százalékkal több, mint az előző évben. /mti/

-.-

bb 27. balesetek

pr bzs -cz

1976. április 13.

halálos baleset történt a ferencvárosi távbeszélő központ udvarán, ahol a fővárosi köztisztasági hivatal dolgozója a szeméttárolókat ürítették. munka közben a szemétszállító gépkocsin meghibásodást észleltek és ezért nagy ferenc 23 éves segédmunkás, hercegszántói lakos a karosszéria alá hajolt, miközben pálházi ferenc 49 éves gépkocsivezető elindította a gépkocsit. nagy ferenc a kocsin hátsó kerekei alá került és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a balesetet nagy ferenc figyelmetlensége és pálházi ferenc gondatlansága okozta. a felelősség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

/folyt. köv./

11.20/bzs

- 22 -

10 1200

bb 27. /balesetek 1. folyt./bzs

szalai jánosné 31 éves betanított munkás pilisvörösvári lakos a nyugati pályaudvar külső c vágányáról kitolató szerelvényt összetévesztette a menetrend szerinti személyvonattal. fel akart rá ugrani, de a kerekek alá esett és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. /mti/

-.-

bb 32. számítóközpont a titász-nál

vid/kz bzs -cz

1976. április 13.

másfél évvel ezelőtt kezdték meg debrecenben a tisztántúli áramszolgáltató vállalat központjában a számítóközpont építését, szerelését. a munka tervszerűen haladt, s így e hét elején megkezdődött a berendezések egy hónapig tartó kipróbálása. a számítóközpont szovjet, lengyel és bolgár gyártmányú berendezéseinek az együttes értéke több mint negyven millió forint. a felszerelt husz középtípusú gép a vállalat teljes adatfeldolgozását elvégzi. /mti/

-.-

bb 33. tudományos ülésszak és kiállítás a közlekedési múzeum 10 éves munkájáról

t kf/zsu bzs -cz

1976. április 13.

a második világháború alatt tönkrement közlekedési múzeum újjáépítve, 1966. áprilisában nyitotta meg kapuit a nagyközönség előtt. ebből az alkalomból, a múzeum 10 éves munkásságáról kedden - a baráti szocialista országok közlekedési és posta múzeumi vezetőinek részvételével - négynapos tudományos ülésszak kezdődött.

a múzeum évtizedes munkájáról dr. czére béla főigazgató számolt be. elmondotta egyebek között, hogy a tudatos és szervezett gyűjtőmunka, a társadalmi szervezetek támogatásának eredményeként a múzeum anyaga megkétszereződött, európa egyik leggazdagabb gyűjteménye lett. a méltán népszerű intézmény nemcsak helyben gyarapodott, újjászületésének 10. évében vidéki kirendeltségekkel, országos múzeummá vált; tihanyban balatoni hajózási, nagycenken működő vasuti, parádon kocsimúzeum létesült, s nemrég nyitották meg a fővárosban a „kisföldalatti vasút” múzeumot. a főigazgató bejelentette, hogy tovább bővíti a hálózatot. rövidesen nagycenken kisvasuti múzeumot nyitnak, szentendrén a városi közlekedés járművei kapnak otthont, szolnokon pedig mozdonykiszállást létesítenek.

/folyt. köv./

11.46/bzs

- 23 -

10 1200

bb 33. /tudományos ... 1. folyt./bzs

a közlekedési muzeum 10 esztendő eredményes tevékenységének illusztrálására kiállítást is rendeztek, amelyet ugyan-csak kedden rödőnyi károly közlekedés- és postaügyi miniszter ünnepélyesen nyitott meg.

a tudományos ülészekon egyébként 12 előadás hangzik el. a hazai szakemberek beszámolnak a muzeum legújabb közlekedéstörténeti kutatásairól, köztük a duna nemzetközi áruforgalmának xviii. századi fejlesztéséről, a magyar vasúthálózat kiépítésének 1848. utáni terveiről, a századforduló budapestjének tömegközlekedéséről, valamint kocsigyártó iparáról, a közúti közlekedés első világháború előtti motorizációjáról, és a magyar légiforgalom megindításának első kísérleteiről. a tanácskozás külföldi résztvevői - csehszlovákia, jugoszlávia, lengyelország, az ndk, és a szovjetunió szakmuzeumainak vezetői - saját munkájukról adnak számot, s nemzetközi kerekasztal konferencián foglalkoznak a muzeum és a közmuvelődés kapcsolatával, a muzeum közlekedésműveltség-fejlesztő, terjesztő feladataival./mti/

bb 34. új vásárcsarnokot kap debrecen, még az idén elkészül az arany bika új szárnya

vid/kz bzs -cz

1976. április 13.

több mint nyolcszáz millió forintot költenek az v. öt-éves terv ideje alatt hajdu-bihar megye városaiban és községeiben a kereskedelem fejlesztésére. az ezzel kapcsolatos konkrét terveket tárgyalta meg keddi ülésén a megyei tanács végrehajtó bizottsága. a megyében öt év alatt hatvanezer négyzetméter alapterületű áruháza, boltot, vendéglőt építenek fel, s ebből 46 ezer négyzetméter a boltok alapterülete. a terv kiemelten foglalkozik debrecen üzlethálózatának fejlesztésével. a háziasszonyok nagy öröme ez év nyarán elkészül a rákóczi utcai vásárcsarnok, s még az idén vendégeket tudnak fogadni az arany bika új szárnyában. a hatvan utca sarkán 5100 négyzetméter alapterületű iparcikk áruház alapjait rakják le. szerepel a tervben új lakberendezési áruház és közétkeztetési báziskonyha kialakítása is. fokozottan veszik figyelembe az új lakótelepek lakosságának ellátását. hideg-meleg ételeket kiszolgáló üzleteket, bevásárló központok építését szorgalmazzák.

a közösségek ellátásában jelentős szerepet vállalnak az általános fogyasztási és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek is. a fogyasztási szövetkezetek husz abc áruház, továbbá kilenc étterem és vendéglő építését tervezik.

fokozottan látják el áruval az idegenforgalmi központokat, sor kerül az öt éves tervben a hajduszoboszlói kemping bővítésére is. /mti/

12.02/bzs

- 24 -

1012

bb 35. ujtó pedagógusok

vid kz bzs -cz

1976. április 13.

klubot nyitottak kedden az ujtó pedagógusok részére a komáromi csokonai művelődési központban. ez a harmadik ilyen klub a megyében, esztergomban és tatabányán már korábban megalakították. a megyében csaknem száz pedagógus foglalkozik ujtásokkal, az oktatás korszerűsítésére alkalmas szemléltető eszközök, módszerek kialakításával. tatabányán és esztergomban központi műhely áll a pedagógusok rendelkezésére, ahol szakemberek segítségével megvalósíthatják új elgondolásaikat. a klubok tagjai összegyűjtik és kiadványban ismertetik az iskolákban már bevezetett ujtásaikat. /mti/

-. -

bb 36. megkezdődött a balatoni előszezon

vid/kz bzs -cz

1976. április 13.

az ismét kedvezőre fordult időjárás hatására a tervezett-nél korábban megkezdődött a balatoni előszezon.

a veszprémi és a somogy megyei idegenforgalmi hivatalok a hónap vége helyett már kedden megnyitották az első két kempinget, tihanyban és fonyód-bélatelepen. mindkét kempingben jól felszerelt faházak állnak a vendégek rendelkezésére.

a vendéglátó vállalatok közül a hungarhotels nyitja meg április 16-án elsőként a nyári szállók egyikét, a balatonfüredi annabella hotelt. az előrejelzések szerint husvitra élénk forgalomra számítanak. az érdeklődők között jócskán találni osztrák törzsvendégeket is.

az élénkülő előszezon forgalom láttán már napokkal korábban megnyitották a balatonfüredi hordó csárdát és a csopaki malom csárdát. /mti/

-. -

bb 37. időjárásjelentés

bzs -cz

1976. április 13.

a meteorológiai intézet jelenti április 13-án, kedden 13 órakor:

néhány órás napsütés

középpontjával izland fölött ciklon örvénylik, amely felhős, esős időt okoz ott, valamint a brit-szigeteken is. a szovjetunió európai területének középső és északi részén száraz, napos az időjárás.

/folyt. köv./

13.15/bzs

- 25 -

1012

bb 37. /időjárásjelentés 1. folyt./bzs

a fekete-tenger környékén és a balkán-félszigeten felhős, több helyen esős az idő. nyugat- és közép-európa időjárását a helyi tényezők irányítják, ezeken a területeken a reggeli órákban több helyen ködös az idő. a köd feloszlását néhány óras napsütés követi, helyenként kisebb zápor keletkezik. a kárpát-medencében a következő 36 órában az időjárás lényegesen nem változik, néhány óras napsütésre számítunk.

hazánkban hétfőn időnként megnövekedett a felhőzet, általában 5-11 órán át sütött a nap. főként a délutáni órákban a duna vonala mentén és a délkeleti határvidéken kisebb zápor keletkezett, galytetőről zivatar és jégesőt is jelentettek. a lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg a 2 mm-t. a legmagasabb nappali hőmérséklet 15-20 fok között alakult. ma hajnalra általában 2-9 fokig hűlt le a levegő, szentgotthárdról és miskolc környékéről plusz 1, mínusz 1 fős lehülést jelentettek. délelőtt északnyugaton derült, más-
hol felhős volt az ég. többfelé élénk, a dunántúlon helyenként erős északnyugati, északi szél fújt. a hőmérséklet 11 órára 12-17 fokig emelkedett.

budapesten a hőmérséklet napi középértéke 13,5 fok volt, 2,8 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 755 mm, alig változik.

várható időjárás szerda estig:

időnként megnövekvő felhőzet, elszórtan, főként keleten záporral, egy-két helyen zivatarral. többfelé megélénkülő, a dunántúlon időnként megerősödő északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 3-8 fok között, egy-két szélvédett helyen gyenge talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 15-20 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 262 cm.

/mti/

13.18/bzs

- 26 -

bb 38. a belső szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 óráig

fné bzs -cz

1976. április 13.

1. budapesti napok moszkvában
2. április 29-én napfogyatkozás
3. az európa könyvheti kínálata
4. szakkörvezetők társadalmi munkában
5. máv program
6. a tv néprajzi műsorterveiből
7. áruházból, élelmiszerüzletből lopott
8. új bemutatóra készül a bp-i gyermekszínház
9. számvetés
10. tudományos kutatások a balatonon
11. gyógyászati tárgyak mint „filmsztárok”
12. dokumentumok a szülőföldről
13. külföldi vendégművészek
14. nagykanizsa lesz a fényforrásgyártás bázisa
15. csucsforgalom a mezőgazdaságban
16. munkásfiatalok a dolgozók iskoláiban
17. kábelgyár kisteleken
18. nyékládházi kavicsbánya
19. kevés termést ígérnek a kiskunsági kajszisok
20. győri lenfonó
21. szigetközi belvizrendezési program
22. helyreállítják a cseszneki várat
23. alagcső-gyártás bátaszéken
24. rendőrségi hírek
25. pedagógiai inf.intézmények vezetőinek tanácskozása
26. losonczi látogatása békés megyében
27. balesetek
28. félidőben a dunaujvárosi kohóátépítés
29. környezetvédelem zalában
30. himes tojás
31. heves megyei vb ülés
32. számítóközpont
33. tudományos ülés
34. vásárcsarnokot kap debrecen
35. újító pedagógusok
36. megkezdődött a balatoni előszezon
37. időjárás
38. hírjegyzék

/mti/

13.23/bzs

- 27 -

bb 39. a magyar tudományos akadémiára látogatott

k km/tr pr bzs hgy

1976. április 13.

kedden v. v. andrijanov, a szovjet tudományos akadémia ürkutai intézetének osztályvezetője és j. i. beljajev, a szovjet tudományos akadémia geokémiai és analitikai intézetének főmunkatársa, akik a szovjet ürkutai delegációval érkeztek budapestre. a tudósok találkoztak erdey-gruz tiburral, az mta elnökével. az eseményen részt vett tétényi páll akadémikus is, az mszbt alelnöke. /mti/

-. -

bb 40. soha többé ne legyen fasizmus, soha többé ne legyen háború! - sajtótájékoztató a sachsenhauseni nemzetközi bizottság vezetőségének üléséről

t vt/gk pr bzs hgy

1976. április 13.

budapesti ülésezett két napon át a sachsenhauseni nemzetközi bizottság vezető testülete: az elnökség és a titkárság. a tanácskozás résztvevőit - akik tizenkét országot képviseltek - fogadta az országban péter jános, az országgyűlés alelnöke, a szívélyes, baráti hangulatú találkozón jelen volt uszta gyula, a magyar partizán szövetség főtitkára és gáti ödön, a nácizmus üldözöttei bizottságának elnöke is.

x x x

az egykori náci koncentrációs tábor szörnyűségeit túlélte foglyokból, az ellenállási mozgalom volt tagjaiból létrejött nemzetközi szervezet kétnapos munkaértekezletéről kedden a hotel ifjuságban sajtóértekezleten számolt be charles desirat, a bizottság elnöke és heinz külkens főtitkár. a többi között hangsúlyozták: a nemzetközi bizottság annak az eskünek szellemében végzi munkáját, amelyet a sachsenhauseni koncentrációs tábor felszabadulásakor tettek. megfogadták: minden erővel azon lesznek, hogy soha többé ne legyen fasizmus, soha többé ne legyen háború. a háború szörnyűségeit, a deportálás, a táborélet borzalmaival túlélte foglyok, ellenállók szervezetének fő célja: küzdeni a népek együttműködéséért, a békés egymás mellett élésért, a teljes leszerelés megvalósításáért, az európai béke és biztonság érdekében helsinkiben elfogadott határozatok végrehajtásának elősegítéséért. az utóbbival kapcsolatos tennivalók állottak egyébként a nemzetközi bizottság tanácskozásának középpontjában. tárgyaltak az ifjuság antifasiszta szellemű nevelésével összefüggő feladatokról.

/folyt. köv./
14.10/bzs

- 28 -

bb 40. /soha többé .... 1. folyt./bzs

elmondották, hogy a hírhedt náci koncentrációs táborban - hozzávetőleges adatok szerint - a második világháború időszakában 200 ezer fogoly szenvedett embertelen körülmények között, és soraikból legalább 100 ezret gyilkoltak meg a legkülönbözőbb módon a náci fenevadak. megemlékeztek, hogy 25 európai országból hurcoltak sachsenhausenbe deportáltakat. minden nemzetiségnek meg volt a táboron belül az ellenállási mozgalmak. kétségtelenül ez is hozzájárul ahhoz, hogy a nemzetközi bizottságnak csakugy, mint a különböző államokban működő nemzeti szervezeteknek nagy tekintélye van. ezt igyekeznek felhasználni a béke és biztonság megőrzéséért folytatott küzdelemben, a neofasizmus különféle megnyilvánulásai elleni harcban.

bejelentették a sajtótájékoztatót, hogy a sachsenhauseni nemzetközi bizottság vezető testülete elfogadta azt a dokumentumot, amelyben tiltakozik a chilei fasiszta junta kegyetlen megtorló intézkedései ellen, s követeli az összes politikai fogoly szabadon bocsátását, a demokratikus szabadságjogok helyreállítását. egy másik dokumentumban a bizottság vezetősége állást foglalt abban, hogy különösen fontosnak tartja az általános és teljes leszerelés megvalósítását, ennek érdekében világkonferencia összehívását.

az újságírók kérdéseire válaszolva közölték, hogy jelenleg 19 nemzeti szervezet tartozik a nemzetközi bizottsághoz. a túlélők körülbelül 50 százaléka - akiknek kora és egészségi állapota lehetővé teszi - igen aktívan tevékenykedik a szervezetekben, azzal a céllal, hogy minél hatékonyabban segítse nemzetközi téren és saját hazájában az antifasiszta kollektívák feladatainak megoldását. /mti/

-. -

-29-

bb 41. a magyar vöröskereszt állásfoglalása a nemzetközi szervezet tevékenységéről

t ró/fe pr bzs hgy

1976. április 13.

hogyan tölthetné be a nemzetközi vöröskereszt még jobban az emberiség javát és békéjét szolgáló humanitárius küldetését? - erről tanácskozott kedden a magyar vöröskereszt országos vezetősége. munkájuk alapjául a nemzetközi vöröskereszt tevékenységét újraértékelő zárójelentés szolgált, amelyet behatóan tanulmányoztak az országos vezetőség tagjai, a megyei vezetőségek elnöke és titkárai is. az ülésen, amelyen jelen volt grant akopov, a vöröskereszt főtitkár-helyettese is - hantos jános, a magyar vöröskereszt főtitkára tartott beszámolót, ismertette a nemzetközi vöröskereszt tevékenységének újraértékeléséhez kapcsolódó magyar reflexiókat.

elmondotta, hogy a vöröskereszt nemzetközi és nemzeti szinten egyaránt jelentősen fejlődött. tevékenységi területe bővült, feladatai gazdagodtak és formálódott alapfilozófiája is. a mozgalom jövőjét nemzetközi méretekben is befolyásoló alapvető kérdések tisztázásában és helyes megoldásában tevékeny részt vállal a magyar vöröskereszt. ezt tükrözi a zárójelentésről szóló állásfoglalás is.

az állásfoglalás leszögezi, hogy a nemzetközi vöröskereszt összetartó ereje, közös célja a liga jelmondata: „emberiességgel a békéért!”, meggyőződésünk szerint - hangoztatja a magyar dokumentum - sem a humanitárius értékek megbecsüléséért, sem a békéért folyó tevékenység nem lehet a vöröskereszt különálló funkciója hiszen együttesen alkotják a mozgalom alapvető célját. hangsúlyozza, hogy a mozgalom világméretű megerősödésének reális feltételeit csakis helyi és nemzeti keretből kiindulva lehet megteremteni, ezért ell nagyobb figyelmet fordítani a nemzeti társaságokra. arra, hogy az egyes nemzeti társaságok rendszeres és saját társadalmuk számára hasznos, humanista tevékenységre ösztönözzenek, s toborozzanak a mozgalom számára önkéntes, önzetlen munkásokat. a vöröskereszt ereje - huzza alá - tagjainak számában, önzetlenségében és a humanizmus mindennapos gyakorlásának akcióképességében rejlik.

a magyar állásfoglalás nagy nyomatékkal hangsúlyozza: a nemzetközi mozgalom feltételezi a különböző társadalmi berendezkedésű, eltérő gazdasági és kulturális fejlettségű országok más-más ideológiájú állampolgárainak egyirányú - a jelszóban megfogalmazott - cselekvését. a vöröskereszt alapvető szerepe humanitárius küldetése, amely magában foglalja a közösség érdekében végzett egészségvédelmi és szociális tevékenységet, védő, segélyező és közvélemény formáló munkát. rámutat, hogy e tevékenységi formáknak nincs fontossági sorrendjük, mert adott időben és helyen azt kell gyakorolni, amire szükség van, és amire a mozgalom képes.

/folyt. köv./
14.45/bzs

- 30 -

bb 41. /a magyar ... 1. folyt./bzs

az állásfoglalás kiemelten foglalkozik a vöröskereszt védő szerepével. elismeri kivételes jellegét, de elsődlegességét csak konkrét történelmi szituációkban, konfliktusok esetén és a konfliktusban érintett területen tartja indokoltnak. az állásfoglalás kiterjed a közvélemény formálásának fontos területére is. azt a meggyőződést tükrözi, hogy a vöröskereszt humanista tevékenységét bátrabban kell propagálni, hogy minél több ember számára váljon vonzóvá a mozgalom és követendő példává a másokért végzett önzetlen munka. /mti/

bb 42. bkv-közlemény

i -don/gk pr bzs hgy

1976. április 13.

április 15-én üzemkezdettől az 51-es jelzésű autóbuszok csepel, tanácsház tér irányába az állomás utca - korponai utca - zalka máté tér - bihari ut - mázsa utca - barabás utca - kőér utca - ferde utca - ady endre utca - hunyadi utca, tovább a jelenlegi útvonalon közlekednek. az állomás utca irányába a hunyadi utcáig az útvonal változatlan, majd ady endre utca - ferde utca - kőér utca - barabás utca - mázsa tér - bihari ut - zalka máté tér - körösi csoma sándor ut - pataky istván tér - állomás utca útvonalon járnak az autóbuszok. új megálló lesz a tanácsház tér felé a hajlék utcánál, a kőér utcánál, a damjanich utcánál és a hunyadi utcánál. az állomás utca irányába új megálló létesítenek a damjanich utcánál, a kőér utcánál, a hajlék utcánál és a mázsa térnél.

ugyancsak április 15-én üzemkezdettől a 68-as és a 68/a jelzésű autóbuszok mindkét irányba a hunyadi utca - ady endre utca - kossuth lajos utca módosított útvonalon közlekednek. a buszok a hunyadi utcánál, az ady endre utcánál, a bajcsy-zsilinszky utcánál, illetve a vörös hadsereg utjánál állnak meg.

április 15-én új, 17/a jelzésű autóbust indítanak az állomás utca - korponai utca - zalka máté tér - vaspálya utca - gyömrői utca - vasgyár utca - szacsvay utca - noszlopy utca - gyömrői ut - vaspálya utca - zalka máté tér - körösi csoma sándor ut - pataky istván tér - állomás utca útvonalon. a buszok az állomás utcánál, a korponai utcánál, a kelemen lászló utcánál, a kőér utcánál, a magnezitipari művek előtt, a szláv utcánál, a kőér utcánál, a kelemen lászló utcánál, a zalka máté téren és az állomás utcánál állnak meg. /mti/

14.52/bzs

- 31 -

15-30
a szláv utcánál,
a vasgyár utcánál, a magnezitipari művek előtt,

bb 43. „Levegőből,, irtják a gyomot az újtelepítési erdőkben

vid kz bzs hgy 1976. április 13.

a borsodi erdő- és fafeldolgozó gazdaságnak évek óta gondot okoz az új erdőtelepítések gyomtalanítása. az idén a mezőgazdaságban jól bevált módszerrel, a levegőből oldják meg ezt a feladatot. elsőként a mérai és a szendrői erdészetekben permeteztek meg gyomirtó vegyszerekkel összesen 270 hektár tölgy- és fenyőültetvényt a „Levegőből,, a szakemberek elégedettek az eredménnyel. a tapasztalatok alapján a zempléni hegységben - három-huta és telkibánya környékén - újabb száz hektár fenyőültetvényt gyomtalanítanak repülőgépről. /mti/

-.-

bb 44. magyar-szlovák vízügyi tárgyalások miskolcon

vid kz bzs hgy 1976. április 13.

kedden miskolcon megkezdődött a magyar-szlovák vízügyi albizottság 4 napos ülése. megvizsgálják és ellenőrzik a közös országhatáron lévő és mindkét fél érdekeit szolgáló árvízvédelmi berendezések állapotát, azok fejlesztési lehetőségeit. napirendre kerülnek az árvizek elleni közös védekezés tapasztalatai. megtekintik a határmenti vízfolyások, köztük a közösen szabályozott ronyva védműveit és tanácskoznak a sajtó országhatármenti szabályozásáról, a folyó szennyezettségének csökkentéséről, a vízkészletek közös hasznosításáról. /mti/

-.-

bb 46. tavaszi tudományos ülésdebrecenben

vid kz bzs hgy 1976. április 13.

~~kedden~~ debrecenben megnyitották a mtesz hajdu-bihar megyei szervezetének április 13-20 között lezajló tudományos ülését. a rendezvénysorozat célja a megye gazdasági helyzetének legaktuálisabb feladatainak megvitatása az országos gazdaságpolitikai célkitűzések tükrében.

a keddi megnyitón „a szabályozórendszer módosítása és a vállalati pénzügyi gazdálkodás,, címmel madarasi attila pénzügyminisztériumi államtitkár tartott előadást. /mti/

-.-

15.00/bz

- 32 - $\sqrt$ hagyományos tavaszi

15-50
h

bb 45. elhunyt tóth lajos

vid/kz/pg hgy 1976. április 13.

tóth lajos kőműves segéd a szocialista hazáért érdemrend kitüntettjen aki 1942-től volt tagja a pártnak, 53, éves korában elhunyt. temetése 1976. április 15-én 16.00 órakor lesz a debreceni köztemetőben.

mszmp debreceni városi bizottsága

/mti/

-.-

bb 48. a könnyűipari minisztérium és csongrád megye vezetőinek tanácskozása

vid/ kz/pg hgy 1976. április 13.

kedden szegeden tervegyezettető megbeszélést tartottak a könnyűipari minisztérium és csongrád megye vezetői. csongrád 87 könnyűipari üzeme 34 000 munkást foglalkoztat. a helyzetükkel foglalkozó megbeszélésen részt vett és felszólalt keserü jánosné könnyűipari miniszter, szabó sándor a csongrád megyei pártbizottság titkára, dr. perjesi lászló a megyei tanács elnöke a megye és szeged más párt és állami vezetői.

a vállalatok anyagi eszközeinek és munkaerőjének leghatékonyabb kihasználása céljából elhatározták a megbeszélésen, hogy jelentős új építkezések helyett első sorban a géppark kicserélésével korszerűsítésével oldják meg a terület könnyűipari üzemének rekonstrukcióját, termelésének bővítését. ilyen módon fejlesztik egyebek között az ország egész kendertermesztését és feldolgozását, irányító szegedi kenderfonó és szövőipari vállalatot, az elmúlt tervidőszakban már félmilliárdos beruházással korszerűsített és bővített hódmezővásárhelyi divat-kötöttárugyárat, a szegedi textilműveket, a szegedi ruhagyárat és több más könnyűipari üzemet, vállalatot, szövetkezetet. a könnyűipari üzemek közül ugyancsak jelentős az országban egyedülálló nyomdai feladatokat megoldó -különbéle tudományos, illetve matematikai könyveket készítő - szegedi nyomda nagyarányu korszerűsítése. elhatározták azt is hogy a rekonstrukcióval párhuzamosan a legkorszerűbb munka- és üzemszervezési módszereket vezetik be. új, hatékonyak ígérkező módszereket dolgoznak ki, hogy javítsák a munkafeltételeket, s enyhítsék a könnyűipari üzemek munkaerő gondjait. /mti/

-.-

-33-

15.15/pg

h 16-

bb 47. sajtótájékoztató a xxxi. prágai tavasz rendezvényso-
rozatról

t/nm/szu/pr/pg hgy

1967. április 13.

harmincegyedik alkalommal rendezik meg május 12-e és
június 4-e között a prágai tavasz nemzetközi zenei fesztivált -
jelentette be kedden délelőtt a budapesti csehszlovák kulturá-
ban tartott sajtótájékoztatón dr. vilem pospisi a fesztivál ren-
dezőbizottságának főtitkára. elmondotta, hogy a csehszlovák
fővárosban sorra kerülő seregszemlén a z idei több kiemelkedő
évforduló előtt tisztelgnek. elsősorban mozart művei állnak a
zenei rendezvények középpontjában, tekintettel arra, hogy a nagy
zeneszerző 220 éve született, s hogy életének jelentős
szakasza fűződik prágához. megemlékeznek weber halálának
150. évfordulójáról és szostakovics születésének 70. évforduló-
járól is. neves cseh zenekarok - a prágai a szlovák filhar-
mónikusok, a prágai rádió zenekara - mellett három kitűnő kül-
földi együttest látnak vendégül. a leningrádi szostakovics
filharmónikus zenekart jurij tyemirkanov vezényli, a nyugat-
berlini filharmónikusokat pedig herbert von karajan. a baráti
ország fővárosában koncertezik majd a montreali szimfónikus
zenekar is. az idei prágai tavasz különösen sok kamaraegyüttest
mutat be a közönségnek, hiszen nem kevesebb, mint 21 trió,
kvartett, szerepel majd a hangversenydobogón.

a szokásosnál is gazdagabb az előadóművészek névsora. többek
között fellép gidon kremer, nicolai gedda, leonyid kogán, kry-
tian zimmerman, claudio arrau, és mások. magyarországot a
tekintélyes nemzetközi fesztiválon lehel györgy, ránki dezső
simándy józsef képviseli. vendégszerepel prágában május 24-26
között a drezdai állami operaház is, weber, wagner és udo
zimmermann műveivel. /mti/

-.-

bb 51. kedden hazaérkezett

fné/pr/pg hgy

1976 április 13.

az mszmp küldöttsége, amelyet sarlós istvánnak, a politikai bi-
zottság tagjának vezetésével részt vett a belga kommunista
párt xxii. kongresszusán. a küldöttséget a ferihegyi repü-
lőtéren gyenes andrás, a központi bizottság titkára fogad-
ta. /mti/

-34-

15.33/pg

fy 16-10

bb 50. korszoruzás a mező imre uti temetőben

dg/fe/pr/pg hgy

1976. prilis 13.

szirmai istván születésének 70. évfordulójára emlékezve
kedden a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjá-
ban koszoruzási ünnepséget rendeztek. a kommunista politikus
urnájánál koszorut helyeztek el az mszmp központi bizottsága
nevében óvári miklós az mszmp politikai bizottságának tagja
a kb titkára és győri imre a központi bizottság titkára. a
magyar újságírók országos szövetsége nevében dr. pálfy józsef
elnök és király andrás főtitkár a magyar rádió elnöke és e
nevében dr. hárs istván, a magyar rádió elnöke és mol-
nár jánosné a rádió pártbizottságának titkára az esti hir-
lap szerkesztősége nevében kelen béla főszerkesztő és paizs
gábor főszerkesztő helyettes. virágot helyeztek el a volt
harcostársak, munkatársak családtagok, barátok. /mti/

-.-

bb 52. egységes környezetvédelmi pedagógiai szótár készül

t/dg/fe/pr/pg hgy

1976. április 13.

befejeződött budapesten, az országos pedagógiai intézetben
hat szocialista ország környezetvédelemmel foglalkozó peda-
gógusainak és pedagógiai kutatóinak kétnapos tanácskozása. a
belföldi szekcióülésen 17 előadás adott átfogó képet a kör-
nyezetvédelmi oktatás hazai kísérleteiről és eredményeiről,
a kgst szakció elfogadta a természetvédelmi és környezetvédel-
mi terminológiai szótárt.

az 1976-tól 1980-ig terjedő időszakra szóló kgst komp-
lex pedagógiai program keretében hazánk vállalta önálló feladatként
a terminológiai pedagógiai szótár összeállítását. a szótár
mintegy 120 címszóban foglalja össze a természet- és környezetvé-
delemmel kapcsolatos fogalmakat, az egységes értelmezés érdekében
körülírja és definiálja azokat. a jövőben a kgst országok pe-
dagógiai szakemberei a szótár alapján dolgozzák ki a környezet-
védelemmel kapcsolatos tanterveket és tankönyveket. /mti/

-.-

bb 53. román és szlovák népművészeti kiállítás szegeden

vid/kz/pg gy

1976. április 13.

kedden román és szlovák népművészeti kiállítás nyílt a sze-
gedi juhász gyula tanárképző főiskolán. a bemutatott népi him-
zéseket, diszes asztalterítőket, népviseleti ruhákat, kerámia-
tárgyakat a főiskola román és szlovák tanszékeinek hallgatói
gyűjtötték a nemzetiségek lakta méhkeréken, kétegyházán illet-
ve tótkomlóson. az ifju tanárjelöltek népművelési gyakorlaton
fedezték fel a „lelőhelyeket”, otthonukban keresték fel a fal-
vak lakóit és a mostani kiállításra kölcsönkérték a nemze-
tiségi lakosság népművészetét bemutató különféle textiliákat, la-
kásdíszítő eszközöket. /mti/

-.-
-35-

15.50/nn

bb. 49. folytatta munkáját iii. asztronautikai tudományos ülés-
szak

t gy/s/pr/il hgö

1976 április 13.

kedden hozzászólásokkal folytatta munkáját a iii. asztronau-
tikai tudományos ülészak a várban lévő munkásmozgalmi muzeumban
dr. barta györgy egyetemi tanár, akadémikus, a nemzetközi asztronau-
tikai akadémia levelező tagja nyitotta meg a több mint száz hazai
és külföldi szakember részvételével, gagarin másfél évtizeddel e-
zelőtti űrutazásának tiszteletére rendezett tanácskozást.

j. i. beljajev, a szovjetunió tudományos akadémia geokémiai
és analitikai intézetének főmunkatársa elsőként a hold kémiai össze-
tételének vizsgálatáról közölt érdekes adatokat, tényeket. nagysike-
rű előadásában elmondta, hogy a luna-16 és az apollo-11 fedélzetén
földünkre hozott kőzetek egyik fő jellemzője: hővezetésük rendkívül
csekély. megfigyelték, hogy a talajmintákban gyakori a gömbformájú,
meteorit becsapódásból keletkezett üregrészecske. mintegy kétezer
fokos hőmérséklet keletkezik a becsapódáskor, és ennek tudható be
a hold-talajban előforduló sok égett salak, érdekesség, hogy egy
kilogramm hold-kőzetben 40 millió részecske található, a „legna-
gyobb”, az öt milliméter széles üvegrészecske. az analitikai kémia
előtt álló új feladat: minél kevesebb mintából maximális informá-
ciót nyerni. a legöregebb hold-kőzetek kora négymilliárd év, s ezek a
déli féltekén található, ahová a következő űrállomásnak kell majd
leszállnia. a hold keletkezésének megfejtésében nagy lépéssel vitte
előre a kutatókat az a megállapítás is, hogy kíséző égitestünkön 10-
100-szor nagyobb mennyiségben fordulnak elő a hőforrásként szolgáló
radioaktív elemek, és a ritka földfémek. a szovjet szakemberek, ed-
digi kutatási eredményeikre építve azt a feltevést tartják valószí-
nőnek, amely szerint a föld és a hold egyszerre keletkezett.

ezt követően „a nap vizsgálatának űrkutatási lehetőségeiről
beszélte. dezső lóránt egyetemi tanár, az mta debreceni napfizikai
obszervatóriumának igazgatója. a többi között rávilágított arra: az
úrtechnika fejlődésével szélesre tárultak az ablakok a nap felé is,
a napsugárzások a napkorona beható tanulmányozása ma már változa-
tos módszerekkel történik. e sugárgázok energetikai szempontból igen
jelentősek, mivel közlebb viszik a tudósokat a nap-föld fizikai
kapcsolatainak pontosabb meghatározásához is. ill. márton, az mta
csillagvizsgáló intézetének osztályvezetője a légkörön-tuli asztro-
fizikai megfigyelések eredményeivel foglalkozott.

/folyt.köv./

- 36 -

15.30/il

J 16¹⁵
m

bb. 49. /folytata .... 1. folyt./il

elmondta, hogy hosszú ideig a napot tekintették az egyetlen o-
lyan csillagnak, amelynek röntgensugárzását érzékelni tudjuk. az u-
többi éven az égbolt más szegletéből is felfedeztek
röntgen-sugár-forrásokat, amelyek a napnál is erősebbek. ilyen
a skorpió csillagkép, valamint a taurus csillagkép felől ész-
lelt röntgen-sugárforrása. ezek sulyára, méreteire jellemző pél-
dát is említett. napjainkban 300 millió gépkocsi közlekedik föl-
dünkön, s ha naponta száz kilométeres utat tesznek meg, a világ
összes gépkocsija 100 milliárd évig üzemelhetne egyetlen rönt-
gen sugárforrás egy másodperc alatti sugárzási energiájával: va-
gyis körülbelül tízszer annyi ideig, amennyi az egész univerzum
kora. a röntgen-sugárforrások - amelyek közül ma 200-at tartanak
számon - tulajdonságainak megfejtése még a jövő feladata.

a bolygók kutatásának asztronautikai eszközökkel kapott leg-
újabb eredményeit vázolta előadásában o. wolcsek egyetemi tanár, a
lengyel asztronautikai egyesület elnöke. somogyi antal, a központi
fizikai kutató intézet osztályvezetője „részecskeáram-plazma
kölcsonhatások a bolygóközi térben”, címmel tartott előadást.

nagy örömmel fogadták a csehszlovák kutatók is azt a szovjet
indítványt, hogy vegyenek részt a szocialista országok űrkutatási ko-
operációjában az interkozmosz együttműködésben - hangsúlyozta v.
guth, a csehszlovák tudományos akadémia csillagvizsgáló intézetének
igazgatója, aki csehszlovákia részvételéről beszélt az interkoz-
mosz űrkutatási együttműködésben. a szovjet geofizikai rakétákat
mesterséges holdakat, beleértve a távközlési és földi berendezése-
ket térítésmentesen bocsátják az együttműködésben résztvevők ren-
delkezésére, a tagországok pedig az űreszközökön elhelyezett mérő-
berendezéseket készítik el.

egygyik legizgalmasabb, közös kutatási terület a mikrometeo-
ritok, vagyis a világűrben található porszemcsék tulajdonságainak
felderítése. az űrhajók építőinek nem kis gondot okoz, hogy a csil-
lagpor az űreszközöket gyorsan tönkretesz. a mikrometeorit-kuta-
tás tehát fontos része az űrhajók technológiai továbbfejlesztésének,
valamint a nap-rendszer teljesebb megismerésének. a részecske komp-
lex méréséhez szovjet-csehszlovák-magyar kooperációban készítettek el
egy mikrometeorit-detektort, amellyel tömegét és energiáját lehet
mérni és meghatározni. a továbbiakban almár iván, a földmérési in-
tézet igazgatóhelyettese „új irányzatok a kozmikus geodéziában”, cím-
mel tartott előadást, majd nagy istván györgy, a mtesz központi
asztronautikai szakosztály vezetőségének tagja
vázolta a kétévtizeddel ezelőtti létrehozott szakosztály történetét.
/folyt.köv./
15.45/il

- 37 -

J 16⁵⁰
m

bb. 49./folytatta ....2. folyt./il

a konferencia második munkanapja kerekasztal beszélgetéssel zárult: az elhangzott előadásokkal kapcsolatban felmerült kérdésekről, az űrtudomány aktuális problémáiról tájékoztatták egymást a hazai és a résztvevő külföldi szakemberek./mti/

-. -

bb. 56. a terv- és költségvetési bizottság ülése

tm/pr/il hgy

1976. április 13.

dr. bogнар józsef elnökletével kedden ülést tartott az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága. az ülésen részt vett raffai sarolta, az országgyűlés alelnöke. a bizottságot dr. timár mátyás államtitkár, a magyar nemzeti bank elnöke tájékoztatta nemzetközi hitelpolitikai kapcsolataink időszerű kérdéseiről. a tájékoztatót követő vitában felszólt radnóti lászló, dr. pethő ferenc, kurucz márton, horváth lajos nics jános, klubuzai miklós, dr. novák béla, marion jános, antal imre, szomszéd gy. istván, és dr. szabó kálmán képviselő./mzi/

-. -

bb. 57. hazatértek a fekete gólyák

vid kz/il hgy

1976. április 13.

megérkeztek költőhelyükre, a dunaártér védett madárszállásaira a fekete gólyák. a ma már ritka, félnék gázlómadarak fészket számontartják és a költés idején vigyázzák az ornitológusok. az utódokat mindez évben leltárba veszik, meggyűrűzik, hogy utjukat figyelemmel kísérhessék. a fehér társuknál félnélkebb fekete gólyák az erdőben is a legeladugottabb helyen költenek./mti/

-. -

- 38 -

16.00/il

17-

bb 54. nagyszabású szénbányászati beruházás: megkezdték az ország legkorszerűbb mélyművelésű szénbányájának kialakítását

vid/kz/mmé/pg hgy

1976. április 13.

kedden az 1600 méteresre tervezett lejtősakna mélyítésének előkészítésével megkezdték az oroszlanyi szénbányák márkus-hegyi bányájának kialakítását. ez lesz az ország legkorszerűbb mélyművelésű bányája. a magyar szénbányászati tröszt szakemberei szerint nem sokáig viseli majd egyedül ezt a címet. a következő években ugyanis hasonló, korszerű bányákat nyitnak a tatabányai, illetve a dorogi szénmedencében is.

az új bányában nemcsak a szállítást, hanem a termelést és a biztonságvédelmet is automatizálják. mindezt távvezérléssel - a bánya saját számítógép központjának és ipari tv kameráinak segítségével - a diszpécser központból szabályozzák. így hártja el az esetleges veszélyeket is. szükség esetén automatikusan tudják bekapcsolni például a tűzvédelmi berendezéseket.

a földalatti gyárnak is beillő új bányüzemben ugyyszólván minden nehéz fizikai munkától mentesülnek a bányászok. a magasfokú gépesítés következtében ugyanakkor nagymértékben növekszik a termelékenység. az oroszlanyi szénbányák jelenlegi, országos viszonylatban is nagyon jónak számító termelékenységi mutatói az új bányában 400 százalékosan javulnak.

a beruházáshoz nagy segítségek nyujt a szovjetunió. a gépek zömét szovjet gyárak szállítják és az üzembehelyezésükben is résztvesznek a szovjet szakemberek.

az új bánya 2.8 milliárd forint beruházási költségéből az idén 1.5 milliárd forintot használnak fel. az új bánya 1981-ben kezdi meg termelését és akkor az évi kapacitása 300 000 tonna lesz. a teljes beruházás 1986-ra fejeződik be, s ezzel párhuzamosan évi 1.7 millió tonnára emelkedik a márkus-hegyi bánya évi termelése. az új üzem nagyságát, jelentőségét jól mutatja az az adat, amely szerint jelenleg az oroszlanyi szénbányák együttesen 2.4 millió tonna szenet adnak évente.

a márkus-hegyi bánya 46 millió tonnás szénvagyonna épült, de ez a szakemberek véleménye szerint, újabb feltárásokkal továbbbővíthető. a márkus-hegyi szén fűtőértéke 3.650 kalória. a vállalat üzemében jelenleg termelt szén átlagos kalóriaértéke csak 3 000 kalória. /mti/

-. -

-39-

16.00/pg

17-10

bb 55. megkezdődött az 1526-os tömegsírok feltárása a mohácsi csatatéren

vid/fm/pg hgy

1976. április 13.

a mohácsi csatatéren, sátorhely közelében kedden megkezdődött az 1526-os tömegsírok feltárása. a sírokban a török elleni honvédő ütközet magyar hősei nyugszanak. maráz borbála régésznek, a pécsi janus pannonius muzeum osztályvezetőjének irányításával a következő napokban, hetekben sorra felnyitják, megvizsgálják és dokumentálják a tömegsírokat. a csontokat - kegyeletből - nem bolygatják meg, s a munka befejeztével visszahantolják a sírokat és méltó módon megjelölik az utókor számára.

az 1526 augusztus 29-i csatavesztés után - mint a történelmi leírásokból tudjuk - kanizsai dorottya jobbágyai földelték el a magyar és szövetséges katonák tetemeit. később elfeledték, s azután sokáig hasztalanul kutattak a temetkező helyet. az első két tömegsirt a véletlen folytán találták meg másfél évtizeddel ezelőtt a sátorhelyi földeken. egy szántótraktor ekevasa forgatta ki a földből a porladó csontokat és vezette nyomra a régészeket. az ezt követő kutatások azonban mind mostanáig eredménytelenek maradtak.

az események különös egybeesése, hogy most - a mohácsi vész 450. évfordulójának esztendejében - egymás után három tömegsírra bukkantak. ez azonban már nem volt véletlen, a régészek számítottak rá. a hajdani harcmezőn ugyanis hónapok óta páratlan méretű földmunkák folynak: történelmi emlékparkot alakítanak ki az évfordulóra, és ennek során nagymennyiségű földet mozgatnak meg. az első sort a múlt év utóján bolygatta meg a földgöly, a második a tavasz elején és a harmadik pár héttel ezelőtt került napvilágra.

a most felfedezett tömegsírok szabályszerűen megásott - téglalap alakú - temetőhelyek, eltérően az 1961-ben feltártakról, amelyek szabálytalan alakú mélyedések voltak, feltehetően sáncárok vagy ágyuállások lehettek. a régészek jelenleg a 3-as számú tömegsírban dolgoznak, amelynek hossza négy és fél, szélessége pedig négy méter. a sír mellett kutatóárkot mélyítenek le és így a csontok mozgatása nélkül megismerhetik a mélységét, megtudják állapítani, hogy hány tetem nyugszik itt./mti/

-.-
-40-

16.15/pg

ln 17.15

bb. 58. javult a tanácsi beruházások pénzügyi és műszaki előkészítése - ülést tartott a szolnok megyei tanács vb

vid kz/il hgy

1976. április 13.

az 1976. évi tanácsi beruházások és fejlesztések helyzetét vizsgálta meg keddi ülésén a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapította, hogy néhány kivétellel általában javult a beruházások pénzügyi és műszaki előkészítettsége. ez többek között garanciát nyújt arra, hogy az idei tervben szereplő mintegy 3300 lakás megépüljön a megyében.

a vb ülés foglalkozott a lakásépítések gondjaival is. ezek közé tartozik, hogy nincs mindenütt kivitelezői kapacitás. egyes kivitelezők nem akarják vállalni az olcsóbb középblokkos lakások építését, noha ez az építési mód a gyakorlatban jól bevált és gazdaságos. a helytelen szemlélet hátráltathatja a tervezett számú lakás felépítését. a családi lakóházépítést az anyagellátásban mutatkozó gondok nehezítik. gyakori az ablak, az ajtó, a csővezeték, a mész és a téglahiány. a tanácsok figyelmét arra hívták fel, hogy a lakásépítéssel, az új lakótelepek kiépítésével párhuzamosan a vízcsatorna és közmű fejlesztésére is fordítsanak kiemelt gondot. erősíteni kell a koordinációt a települések között és a közeljövőben kidolgozzák a megyei kölcsönalap létesítésének feltételeit is./mt/

bb. 60. gagarinra emlékeztek veszprémben

vid kz/il hgy

1976. április 13.

veszprémben a dimitrov művelődési központban kedden ünnepi megemlékezésen méltatták jurij gagarin 15 évvel ezelőtt végrehajtott történelmi jelentőségű első űrrepülését. ez alkalomból kelemen jános tudományos szakértő „gagarin a világűr kolombusza”, címmel tartott előadást. ezt követően a rakétatechnika fejlődéséről és a világűr kutatásáról vetítettek filmet./mti/

-.-

--41-

16.10/il

ln 17.15

bb. 59. fűszerpaprika termesztési bemutató szegeden - új technológiát honosítanak meg

vid/kz/il hgy

1976. április 13.

a szegedi tájkörzet piros aranyának nevezik a paprikát, a fűszernövény jól jövedelmez, de cserébe sok munkát, fáradozást követel. Ősidők óta palántáról nevelik: fóliasátrakban, üvegházakban állítják elő a zsenge növényeket. magábanvéve már ez is költséges és a kiültetés még akkor is sok dolgos kezét foglalkoztat, ha gépek segítségével tüzdelik ki a palántákat.

a hagyományos technológiát korszerűbbel, kevésbé költséggel szeretnék fokozatosan felváltani. ezt az új módszert mutatták be szerdán a szegedi új élet tsz-ben az érdekelt szakembereknek. az új agrotechnika lényege az, hogy nem nevelnek palántákat, hanem mindjárt a szabadföldre magról vetik a növényt. a tájkörzet gazdaságai az idén 8 svéd-gyártmányú berendezést vásároltak, amelyekkel pontosan a kívánt mélységben és mennyiségben tudják földbe tenni a magot. ezek a gépek más aprómagvak vetésére is felhasználhatók.

az idén az összes terület csaknem egyötödén az új technológiával termesztik a szegedi fűszerpaprikát. a magvetéssel sűrűbb tőállományt alakítanak ki, mint a palántázással, hogy a termés hozamot növeljék./mti/

-.-

bb 61. újabb helikopter érkezett - egy tejles légiflotta szolgálja a bács-kiskun megyei növényvédelmet

vid/kz/pg la

1976. április 13.

„Légi esedik, bács-kiskun megye növényvédelme: a vidék valamennyi nagyobb kertgazdaságában az idén már helikopter permetezi az ültetvényeket, s szórja a műtrágyát. a legújabb helikopter-tulajdonoshoz, a kiskőrösi állami gazdaságba hétfőn érkezett meg az új gép, s kedden már munkába is állt: a szomszédos hartai célgazdaságban fejtrágyázza az őszi kalászosokat. ezzel együtt a megye állami gazdaságaiban ez évben már hat helikopter segíti a szőlősök, gyümölcsösök növényvédelmét. az eddigi tapasztalatok szerint a drága légi gépek alkalmazása gazdaságos, biztonságosabbá teszi a termelést. mire a földi gépek felvonulnának, a gépmadarak már le is repülnek a hatalmas táblákra. így lényegesen lerövidül a permetezési forgó, s megelőzhető a növényt, a termést veszélyeztető betegségek terjedése. széleskörű együttműködéssel a helikopterek teljes kihasználásáról is gondoskodnak az állami gazdaságok. a kiskunhalasi állami gazdaság gépe például a környék hét közös gazdaságának szőlőskertjét permetezi. ezzel egyetlen helikopter évente 2500 hektár szőlő-gyümölcs növényvédelmét látja el. a kunbajai állami gazdaság helikoptere a szomszédos megyében is segédkezik, míg a kiskőrösiek a környező szakszövetkezetek ültetvényei fölött szórják a permetlevet. /mti/

-.-
-42-

16.40/pg

bb 62. a környei állami gazdaság hosszú évekre biztonságos értékesítési lehetőséget nyújt a kistermelőknek - a komárom megyei állami gazdasági vezetők tanácskozása

vid/fm/pg la

1976. április 13.

a gazdagon gyümölcsöző, sokrétű kooperáció volt az egyik témája a komárom megyei állami gazdasági vezetők kedden, a környei állami gazdaságban megtartott tanácskozásának. a környeieknek ugyyszólván alig van olyan üzemük, amelyikben ne működne együtt termelési rendszerrel vagy állami gazdasággal, illetve több termelési ágban ők jelentik a központot. gazdálkodásuk kitűnően példázta azt, hogy a nagyüzem és a kistermelők jól szervezett együttműködése hosszú távon nyújt biztonságos termelést mindkét félnek.

a gazdaság már évekkal ezelőtt kezdte meg ezeknek a kooperációknak a kialakítását. hét éve segítik például különböző korszerű takarmánytápokkal a nagyüzemeket. most egy francia céggel együttműködve állítják össze több mint 60 partnerüknek a különböző recepturákat. kívánságnak megfelelően premixet, koncentrátumot, tápot vagy mindhármát szállítanak. természetesen szaktanácsot is adnak. ehhez több keverőüzemet létesítettek, illetve tartanak fenn az állami gazdaságokkal és tsz-ekkel együttműködve az ország különböző tájain. a hunnia hibridtársulás törzsállományának például környei keverőjükből szállítják a tápot.

a környeiek az egyetlen olyan nagyüzem az országban, amely nyultenyészetéből nemcsak a termelés minden eszközével - hosszú törlesztésre szóló tenyészanyaggal, ketrecekkel, szaktanács-csal, kérésre táppal is ellátja a kistermelőket - hanem jó áron vissza is vásárolja a nyulat. áfészek-en és tsz-eken keresztül látják el hét megye nyulartóit. tavaly annyi nyulat vásárolt vissza, hogy 1.2 millió darabot exportáltak 2 milliárd líra értékben. ez a devizatermelés rendkívül kifizetődő, mert a nyul-takarmányhoz csak hazai táp kell.

hasonlóképpen hosszú távon biztonságos értékesítési lehetőséget nyújt a gazdaság a vágósertés-hizlaláshoz is a kistermelőknek. ezért az idén már 800 vemhes koca, 1500 egyenként 25 kilogrammos süldő kihelyezésére, és 8700 vágósertés megvásárlására tudott szerződést kötni.

néhány adat is jól szemlélteti, hogy az évek óta tartó kitűnő kooperáció mit jelent a gazdaság fejlődésében. nyereségük például az 1970. évi 12 millió forinttal szemben tavaly 65 millió forint volt.

/folyt. köv./
17.00/pg

-43-

17-35
Lu

bb 62. /a környei állami gazdaság...folyt/pg

a kooperációkra alapozva készül el az idén a gazdaságban az az új vágóhid, amely évente kétmillió nyul vágására, csomagolására lesz alkalmas. ezer tonnás alagutas rendszerű mélyhűtő tartozik majd hozzá, s jövőre egy újabb, ugyancsak ezer tonnás hűtőt építenek. sertésvágóhidjukon pedig a tavalyi 50 000-rel szemben az idén 80 000 sertést terveznek levágni és feldolgozni. /mti/

-.-

bb 63. a szocialista országok szakszervezeti sajtója vezetőinek értekezlete

ie/pg la

1976. április 13.

a szocialista országok szakszervezeti központi lapjainak és folyóiratainak főszerkesztői budapesti tartják értekezletüket. a tanácskozás a szot székházában kedden délelőtt kezdődött.

gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtítkára fogadta a szocialista országok szakszervezeti sajtójának vezetőit. tájékoztatta őket a magyar szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről, majd válaszolt a főszerkesztők kérdéseire. /mti/

-.-

bb 65. a munka és művelődés hete martfün

vid/kz/pg la

1976. április 13.

a hétezer munkást foglalkoztató martfői tiszai cipőgyár művelődési palotájában széles körű programmal zajlanak az immár hagyományos, a munka és művelődés heteinek rendezvényei. az első két napon megyei tanácskozást tartottak a munkások műveltségi szintjének emeléséről és rákóczi emlékkiállítás nyílt. a könyvtárban ünnepi megemlékezés volt a költészet napjáról. a tiszai cipőgyári munkások egy népesebb csoportja a budapesti thália színházban tekintette meg lászló-bencsik sándor: történelem alulnézetben című darabját. a művelődési palotában a járszági népi együttes és a martfői népi táncscsoport adott közös műsort. a bejáró dolgozók tiszafüredi munkásklubjában népművészek közreműködésével rendeztek műsort. a május 1-ig tartó hetek programjában több mint ötven tudományos, művészeti, munkaszervezeti esemény szerepel. /mti/

-.-

-44-

17.30/pg

Sm 18-15

bb 64. dr. maróthy lászló

tm/pr/pg la

1976. április 13.

a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, kisz központi bizottságának első titkára kedden fogadta todor tonev minisztert, a bolgár népköztársaság minisztertanácsa mellett működő ifjusági és sportbizottság elnökét. a találkón jelen volt nádor györgy, az állami ifjusági bizottság titkára és vladimir videnov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

-.-

bb 66. katonai diszpompával temették el lakatos bála vezérőrnagyot

t/ró/fe/pr/pg la

1976. április 13.

kedden a farkasréti temetőben katonai diszpompával temették el lakatos bála vezérőrnagyot, a munkásmozgalom régi harcosát, a példamutató és bátor kommunistát, a kötelességtudó katonát. koszorúkkal övezett ravatalánál - ahol bibor-párnákon helyezték el kitüntetéseit - családtagjain kívül a minisztertanács, a honvédelmi miniszterium, a belügyminiszterium, vezetői, a magyar néphadsereg és a társ fegyveres testületek magasrangú képviselői álltak diszörséget. egykori harcostársain, munkatársain kívül lerótták kegyeletüket a varsói szerződés egyesített fegyveres erői, valamint az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport törzskarának számos tábornoka, a budapesti akkreditált diplomáciai testület több katonai és légügyi attaséja. a honvédelmi miniszterium katonatanácsa, a vezérkar, a mszmp néphadseregi bizottsága a magyar partizán szövetség az egyesített fegyveres erők főparancsnoka és törzse nevében oláh istván altábornagy, miniszterhelyettes vezérkari főnök bucsuzott az elhunytól.

- örömmel és tettekesen vállalta a szocialista hazáért dolgozó népünk fegyveres szolgálatát. hadseregünkben bejárta a hivatásos katonai életpálya szép és nehéz szakaszait, a kommunista parancsnok gazdag életútját. az elmúlt 27 év során magas katonai beosztásokban példás hivatástudattal teljesítette, egész tehetségével szolgálta a népet, a párt ügyét, becsülettel dolgozott. élete és munkássága példázza nemzedékünk legjobbjainak azt a vezérlő életelvét, hogy mindig és mindenhol helytállni - ahová a párt állít. egy fájdalmasan rövid, de gazdag életút végén hajtunk fejet a szocializmus ügyét mély meggyőződéssel szolgáló parancsnok és tekintélyes katona előtt, aki méltán vivta ki előljárói, munkatársai, egész hadseregünk megbecsülését, tiszteletét.

/folyt. köv./
17.50/pg

-45-

Sm 18-20

öb 66. /katonai diszompával..folyt/pg

barátai, elvtársai, és harcostársai, az egykori upesti partizánok gyászát vészi béla, az mszmp politikai főszóvivőjének rektorhelyettese tolmácsolta. felidézte az igaz ügyért minden áldozatra kész harcos életpályájának jelentős állomásait, eltökéltségét a szocializmus szolgálatában. a gyászbeszéd után koporsóját vörös drapériával bevont ágyutalpra helyezték, majd -csapatzászlóval felsorakozott diszázslóalj kíséretében - sírjához kísérték, ahol az internacionálé hangjai mellett helyezték végső nyugalomra. sírját elborították a kegyelet koszorúi. /mti/

-. -

bb 67. csütörtökön temetik dr. zoltán lászlót

k/ró/gk/pg la

1976. április 13.

dr. zoltán lászló c. egyetemi tanárnak, a z országos idegsebészeti tudományos intézet megalapítójának és nyugalmazott igazgatójának bucsuztatása április 15-én, csütörtökön délután 2 órakor lesz a x. kerületi új köztemetőben. /mti/

-. -

bb 68. a nehézipari minisztériumban

tr/pg la

1976. április 13.

kedden értékelték a vegyipari vállalatok országos munkavédelmi versenyét. a nehézipari miniszter vándorserlegét az első helyezést elért borsodi vegyikombinát, a vegyipari dolgozók szakszervezetének elnöksége serlegét a nitrokémiai ipartelepek kollektívája kapta. harmadik az ajkai timföldgyár lett. a díjak átadása után zsengellér istván miniszter-helyettes a munkavédelem területén 15 kiemelkedő eredményt elért aktívát tüntetett ki a nehézipar kiváló dolgozója címmel. /mti/

-. -
-46-

18.15/pg

18-30
lu

a

bb 69. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

pg la

1976. április 13.

39. szovjet vendégek az mta-n
40. sajtótájékoztató a sachsenhauseni nemzetközi bizottság vezetőségének üléséről
41. a magyar vöröskereszt állásfoglalása
42. bkv közlemény
43. gyomirtás
44. magyar-szlovák vizügyi tárgyalások
45. elhunyt tóth lajos
46. tudományos ülésdebrecenben
47. sajtótájékoztató a prágai tavaszról
48. a könnyűipari minisztérium és csongrád megye vezetőinek tanácskozása
49. asztronautikai tudományos ülésdebrecenben
50. koszorúzás a mező imre uti temetőben
51. hazaérkezett az mszmp küldöttsége a belga pártkongresszusról
52. környezetvédelmi pedagógiai szótár
53. román és szlovák népművészeti kiállítás
54. szénbányászati beruházás
55. a mohácsi tömegsírok feltárása
56. az országgyűlés terv - és költségvetési bizottságának ülése
57. hazatértek a gólyák
58. a szolnok megyei tanács vb ülése
59. fűszerpaprika termesztési bemutató
60. gagarinra emlékeztek veszprémben
61. bács-kiskun megye növényvédelme
62. környei63. a szocialista országok szakszervezeti sajtója vezetőinek értekezlete
64. dr. maróthy lászló fogadta a bolgár ifjusági és sportbizottság elnökét
65. a munka és művelődés hete martfűn
66. lakatos béla vezérőrnagy temetése
67. csütörtökön temetik zoltán lászlót
68. a vegyipari vállalatok munkavédelmi versenyének értékelése
69. hírjegyzék

/mti/

-. -
-47-

18.20/pg

19-
lu

bb. 70. az mszmp központi bizottsága vendégeként

il la

1976. április 13.

április 12-13-án budapesten tartozkodott david khenin, az izraeli kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. a z izraeli vendéggel megbeszélést folytatott dr. berecz jános, a kb külügyi osztályának vezetője a nemzetközi kommunista mozgalom időszerű kérdéseiről és a közel-keleti helyzet újabb fejleményeiről. a megbeszélésen ismételten megnyilvánult a két testvérpártnak a marxizmus-leninizmus, a proletárinternacionalizmus elvein alapuló egyetértése és szolidaritása.

david khenin kedden elutazott budapestre. /mti/

-. -

bb 71. a főváros egészségügyi fejlesztésének v. ötéves tervjavaslatáról tárgyalt a hmf budapesti bizottsága

t/me/gk/pg la

1976. április 13.

mindenki számára hozzáférhető, magas színvonalú beteg ellátás, tökéletesebb anya- és gyermekvédelem, szociális gondoskodás - ezeknek a törekvéseknek a figyelembevételével készítették el a fővárosi egészségügyi fejlesztésének v. ötéves tervjavaslatát amiről májusban fogt a fővárosi tanács plénuma - mondotta farkasinszky lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese a hazafias népfront budapesti bizottságának keddi ülésén. a következő öt évben a lakásépítés, a közműfejlesztés mellett az egészségvédelem a központi feladat. a tervjavaslat szerint egészségvédelemre mintegy három és fél- négy milliárd forintot fordítanak központi és fővárosi alapról. az v. ötéves terv időszakában megépül a dél-pesti kórház, befejeződik a margit-kórház, építése, új pavilonnal bővül a tétényi uti, a pesthidegkuti, a merényi a csepeli kórház és folytatódik a korányi- és heim pál- kórházi felújítása. a beruházások s a kórházi lakások további felszabadítása révén a kórházi ágyak száma kétszer annyival gyarapszik, mint amennyivel az utóbbi öt évben. a tervidőszak végére várhatóan 10 ezer lakosra több mint 100 gyógyintézeti ágy jut. ez európai viszonylatban is jelentős eredmény - hangsúlyozta az elnökhelyettes.

új szakorvosi rendelő épül a vi. a viii. a xiii. a xiv. és a xviii. kerületben. a főváros a xx. kerületi tanács és a gyógyszertári központ közös beruházásával a xx. kerületben szakorvosi centrum létesül. előtérbe kerül a meglévő rendelőintézetek korszerűsítése. az előző tervciklusban 23 szakosított rendelő épült az előirányzott 13 helyett. ebben a tervciklusban 25-tel növekszik a szakosított körzeti rendelők száma. a népesedéspolitikai intézkedésekről szólva elmondotta: ha a tanács jóváhagyja a tervjavaslatot, a bölcsődei helyek száma mintegy hateressel gyarapszik. így 1980 végéig várhatóan 100 bölcsődésköru gyermekre 28-30 hely jut.

/folyt. köv./

18.50/pg

-48-

bb b 71. / a főváros s ....folyt/pg

a szociálpolitikai intézkedések során a szociális otthonokban 600-zal növelik a helyek számát. megkészszerződik az öregek napközi otthonának száma. a beruházások, tervezett intézkedések nyomán jelentős mértékben javul a főváros lakosságának egészségügyi ellátása - hangsúlyozta az elnökhelyettes. /mti/

-. -

bb. 72. időjárásjelentés

il la

1976. április 13.

a meteorológiai intézet jelenti április 13-án kedden 19 órakor

nehány óras napsütés

várható időjárás szerda estig: változóan felhős idő, elsősorban, főként keleten záporral, egy-két helyen zivatarral. mérsékelt időnként megélénkülő, a dunántúlon helyenként megerősödő északnyugati északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 15-20 fok között. /mti/

-. -

- 49 -

v

1/ 20.20
lm

bb. 73. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

il la

70. az mszmp kb izraeli vendége
71. a hazafias népfront budapesti bizottságának ülése
72. időjárásjelentés
73. hírjegyzék
/mti/

-. -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
őa szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz antal
lakatos erzsébet

50

20.45/il

sz 20-50
sz

60.008/y

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1. meggyorsítják az észak-déli metrovonal építését - csütörtöktől nagyarányu forgalomelterelés az üllői uton

i don/gk/pr/il hgy

1976. április 14.

meggyorsítják az észak-déli metrovonal munkálatait: hozzáfognak a nagyvárad tér és a határ ut közötti szakasz közműveinek átvezetéséhez, valamint a kéreg alatti utpálya részfalainak építéséhez a nagyszabásu munkálatok az üllői ut még egy szakaszának lezárását indokolják. a közuti forgalmat és a tömegközlekedést jelentősen érintő utlezárásról a közlekedés szakemberei az mti munkatársának elmondták: április 15-én a kora délutáni óráktól a forgalom elől lezárják az üllői utnak a nagyvárad tér és a száva utca közötti szakaszát, s ezzel összességében mintegy három kilométer hosszú utvonalat iktatnak ki az üllői uti forgalomból.

az itt zajló forgalom elterelése nem kis gondot jelentett, hiszen tíz olyan autóbuszjáratnak a közlekedését kellett megszervezni, amelyek a külső kerületekből a belső városrészekbe hozzák be az utasokat. az üllői ut terelő forgalmának legcélszerűbb megoldásául az üllői ut - száva utca - fertő utca - vajda péter utca - népliget utvonal kínálkozott. így a 35-ös, a 35/y, a 135-ös, a 81-es, a 181-es a 89-es és a 93-as a 99-es a 99/y és a 199-es jelzésű buszok az említett utvonalon közlekednek majd.
/folyt.köv./

- 1 -

sz